

Lunds Universitet

Statsvetenskapliga institutionen

Intersektionell förståelse av Sveriges feministiska utrikespolitik

Vilka maktstrukturer synliggörs i Sveriges feministiska utrikespolitik från 2014, utifrån ett intersektionellt perspektiv?

Av: Alva Åkesson & Victoria Wester

Handledare: Sindre Gade Viksand

STVA22

VT22

Abstract

Denna uppsats syftar att analysera de bakomliggande maktstrukturer som skapas eller reproduceras av den svenska feministiska utrikespolitiken genom en kritisk diskursanalys som informeras av intersektionell feminism. Som grund till undersökningen ligger tre officiella dokument som producerats av den svenska regeringen och som ämnar att antingen etablera initiativets ramverk eller utvärdera politiken. Både metodvalet och teorin ger uppsatsen ett fokus på maktstrukturer som uttrycks genom diskursiv inkludering och exkludering. Makt operationaliseras genom Hill Collins (1990) konceptualisering av maktaxlar som baseras på de svenska diskrimineringsgrunderna: *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder*. Uppsatsen finner att trots sitt uttalade intersektionella fokus präglas diskursen kring den svenska feministiska utrikespolitiken till viss del av liberalfeministiska och västerländska värderingar. Politiken, såsom den framställs i de analyserade dokumenten, har ett genomgående ensidigt fokus på maktaxeln kön, med viss integration av ålder. Vidare underbyggs diskursen av en omedveten eurocentrism där icke-svenska perspektiv exkluderas och Sveriges roll som 'ledstjärna' inom feministisk utrikespolitik inte problematiseras eller diskuteras.

Nyckelord: feministisk utrikespolitik, kritisk diskursanalys, intersektionalitet, postkolonialism, kritisk teori, Sverige

Antal ord: 9220

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
1.1 Bakgrund	3
1.2 Frågeformulering	4
1.3 Syfte	5
1.4 Tidigare forskning	5
1.5 Avgränsningar	7
2 Metodologi	7
2.1 Metodval och diskussion	7
2.1.1 Faircloughs tredimensionella modell för diskursanalys	7
2.1.2 Metoddiskussion	9
2.2 Operationalisering	9
2.3 Materialval och diskussion	10
3. Teoretiskt ramverk	11
3.1 Kritisk teoribildning och eurocentrism	11
3.2 Feministisk förståelse av makt	13
3.3 Intersektionalitetsbegreppet	15
4. Resultat och analys	17
4.1 Textuell analys: centrala teman	18
4.1.1 SRHR och sexuellt våld	18
4.1.2 Ekonomiska perspektiv	18
4.1.3 Kvinnor och säkerhetsperspektivet	18
4.1.4 Samarbeten på olika nivåer	18
4.2 Diskursiv analys: exkludering och inkludering	19
4.3 Synliggörande maktstrukturer: eurocentrism och liberal feminism	21
5. Slutsats	22
Referensförteckning	22

1. Inledning

Även om begreppet feminism inte myntades förrän början av 1900-talet, kan ideologiska idéer spåras långt tillbaka i skönlitterära texter och debatter. Den akademiska feminismen utvecklades dock inte förrän i mitten av 1900-talet. Sedan dess har den feministiska forskningen, och feminismens ideologi, utvecklats och inriktat sig i olika uppfattningar. Utifrån ett postkolonialt, svart feministiskt perspektiv läggs stor vikt vid en så kallad intersektionell förståelse av feminism och makthierarkin (Molina 2016, s. 33-34). En viktig utgångspunkt i intersektionell forskning är att maktordningar och dess förtryck, exempelvis patriarkatet, rasismen eller klasssystemet, påverkar och samvarierar med varandra. Utifrån intersektionell feminism kan alltså inte en kvinnas förtryck försvinna utan att även ta hänsyn till de andra sociala maktordningar som präglar och socialt konstruerar en individs liv (Crenshaw 1989, s. 140).

När feministisk policy utformas med mål att öka jämställdheten i ett specifikt område är det därför, enligt intersektionalismen, viktigt att inte isolera könsbaserat förtryck som en ensam faktor för att förändra maktordningar. År 2014 blev Sverige det första land att införa en uttalad och formell feministisk utrikespolitik med mål att systematiskt integrera genusperspektiv på alla utrikespolitiska beslut (Utrikesdepartementet 2019). Sverige har fått beröm från både forskare och andra västerländska stater med bakgrund för detta initiativ och policy-utformande. Det går dock inte att undvika att Sverige som västerländskt och liberalt land också präglas av västerländska normer, något som inte behöver gynna alla kvinnor i världen. Risken finns därför att den svenska feministiska utrikespolitiken grundas på dessa normer och makthierarkier. Detta behöver nödvändigtvis inte representera sanningen i Sveriges politik och mål, men en intersektionell diskursanalys kan hjälpa oss blottlägga de maktstrukturer som konstrueras och reproduceras av den svenska feministiska utrikespolitiken, något som den här uppsatsen kommer presentera.

1.1 Bakgrund

Sveriges feministiska utrikespolitik har sitt ursprung i FNs resolution 1325 från år 2000 som anslog att alla utrikespolitiska ageranden ska bearbetas utifrån ett genusperspektiv (Thompson & Clement 2019, s. 2). År 2014 blev Sverige det första landet att införa en formell feministisk utrikespolitik som menade att prägla alla internationella beslut.

Utrikespolitiken utvecklades fram under ledning av dåvarande utrikesminister Margot Wallström. Den nya politiken innebär att alla utrikespolitiska beslut och forskning ska grundas på 1) representation, 2) rättigheter och 3) resurser. I förorden till handboken om feministisk utrikespolitik skriver Linde, Wallström och Levin att politiken grundas i statistik och tittar exempelvis på hur den politiska representationen ser ut i olika länder, på andelen flickor jämfört med pojkar som går i skolan samt hur mycket resurser som läggs på jämställdhetsarbete i olika statsbudgetar (Utrikesdepartementet 2019).

Införandet och utförandet av den feministiska utrikespolitiken har fått både beröm och kritik. Exempelvis fastlog civilsamhällesorganisationer såsom Kvinna till Kvinna, Rädda barnen, RFSU och Plan International 2017 att Sveriges feministiska internationella politik har bidragit till mer jämställdhet i världen (Concord 2017). Bland annat belystes hur Sverige, under sin månad som ordförande för FNs säkerhetsråd bjöd in kvinnorrättsaktivister från Somalia och Nigeria, något som förbättrade underlaget för beslut i dessa länder (ibid.). Vidare har Sverige bistått flera sociala trygghetssystem i Afrika som bland annat innefattat barnomsorg och äldreomsorg (ibid.). Även forskare som Karin Aggestam & Annika Bergman Rosamond har varit positiva till den feministiska utrikespolitiken. De menar att initiativet är viktigt för den feministiska rörelsen då det kan fördjupa den globala debatten kring jämställdhet och nedmonteringen av osynliga makthierarkier (Aggestam & Bergman Rosamond 2016, s. 323-324). Trots dessa positiva utlåtanden har regeringen fått kritik för dess dubbelmoral i framför allt två frågor; migrationspolitiken och vapenhandeln. Svenska vapen exporteras bland annat till Saudiarabien och till deras krig mot Jemen, en konflikt som gett och ger stora konsekvenser för kvinnor och barn i de drabbade området. Även regeringens migrationspolitik har ifrågasatts för sitt genusperspektiv, då ett förbud mot familjeåterförening ofta leder till att kvinnor och barn tvingas leva på fortsatt flykt (Concord 2017).

1.2 Frågeformulering

Den generellt positiva reaktionen som Socialdemokraternas feministiska utrikespolitik genererat kan delvis förstås utifrån populariseringen av feministiska frågor och 'social justice'-rörelsens framfart i västerländska länder (Abraham 2019, s. 1). Denna trend är tydlig inom nationella samhällsdebatter i väst, inom akademien, samt i den internationella politiken och kan exemplifieras med den tidigare nämnda FN resolutionen 1325 och internationella

konferenser som anordnats för att behandla feministiska frågor och problem (ibid.) (Thompson & Clement 2019, s. 2). Den centrala rollen som dessa frågor fått i den samhälleliga debatten har dock också skyddat initiativ som skapats under den feministiska flaggan från kritik då de uppfattas som vedertaget progressiva. Intersektionell feminism ställer sig kritisk till denna uppfattning. Utifrån detta perspektiv kan det argumenteras att den svenska feministiska utrikespolitiken producerar och legitimerar nya maktförhållanden. Den nya makthierarkin kan i sin tur bidra till exkludering och marginalisering av kvinnor. Med detta i baktanke har följande frågeställning utvecklats:

Vilka maktstrukturer synliggörs i Sveriges feministiska utrikespolitik från 2014, utifrån ett intersektionellt perspektiv?

1.3 Syfte

Ambitionen med denna studie är att analysera den bakomliggande makthierarkin som skapas av den svenska feministiska utrikespolitiken genom en diskursanalys som informeras av intersektionell feminism. Som diskuteras ovan kan man kritisera feministiska politiska initiativ utifrån ett intersektionellt perspektiv som menar att olika strukturer av förtryck samvarierar (Crenshaw 1989, s. 140). Feministiska projekt kan bidra till ökad jämlikhet mellan män och kvinnor, men om rasism, homofobi eller andra strukturella förtryck fortsätter påverka kvinnor uppnås inte jämställdhet. Detta leder då till att feministisk policy lyfter vissa kvinnor men inte andra. För att öka jämställdheten krävs därför kritiska åtgärder som avskaffar samtliga diskriminerande samhällsstrukturer (ibid.). Med hjälp av en kritisk diskursanalys av offentliga dokument kan makthierarkier synliggöras och därmed utgöra en grund för framtida samhällsförändring.

1.4 Tidigare forskning

Då konceptet feministisk utrikespolitik är relativt nytt har tidigare forskning på ämnet fokuserat på grundläggande teoretisering och diskussion av begreppet. Mycket av detta arbete har genomförts av Karin Aggestam och Annika Bergman Rosamond (2016) som i sin första artikel om ämnet diskuterar vikten av det svenska initiativet genom internationellt agendasättande och normentreprenörskap. Vidare analyseras underliggande normativa inslag, möjliga utmaningar och slutligen uppmanar författarna till fortsatt forskning för att komplettera debatten kring kosmopolitanism och global etik (ibid., s. 331). Aggestam & True

(2020, s. 159) resonerar kring utvecklingen av feministisk utrikespolitik och den ökande inkluderingen av feministiska perspektiv inom det internationella samfundet. Vidare föreslår de ett nytt teoretiskt ramverk som baseras på feministisk IR-teori och utrikespolitisk analys som kan användas i framtida forskning av konceptet (ibid.). Aggestam, Bergman Rosamond och Kronsell (2019) har kritiskt analyserat den 'feministiska trenden' utifrån ett perspektiv av global etik och 'ethics of care'. De presenterar ett etiskt ramverk för analys av feministisk utrikespolitik som bland annat anses korrigera etablerade könsblinda etiska perspektiv (ibid.). Bergman Rosamond (2020) använder en poststrukturalistisk diskursiv metod mot den bredare utvecklingen av Sverige som feministisk stat och progressionen mot en utrikespolitik som har en förståelse för könade dynamiker. Undersökningen påvisar vikten av internaliserade feministiska diskurser på ett samhällsplan för en framgångsrik implementering av feministisk politik. Bergman Rosamond anser även att Sverige skapat en möjlighet för vidare teoretisering och diskussion av konceptet feministisk utrikespolitik och diskuterar några av det svenska initiativets tillkortakommanden (ibid., s. 232).

Aggestam och Bergman Rosamond (2019) har utvärderat och analyserat den svenska utrikespolitikens implementation och resultat genom ett fokus på normentreprenörskap och internationellt ledarskap. Perspektivet av Sverige som normentreprenör inom det internationella samfundet har också undersökts av Rosén Sundström et al. (2021) som fokuserat på hur det svenska initiativet tolkats och tagits emot av andra stater. Författarna argumenterar att det svenska normfrämjandet ses som legitimt och konsekvent inom det internationella samfundet men identifierar utmaningar för den fortsatta spridningen av feministisk utrikespolitik som koncept (ibid.). I en undersökning från 2022 undersöker Zhukova et al. hur Sverige, Kanada, Frankrike och Mexiko skapat strategiska narrativ kring implementeringen av en feministisk utrikespolitik och hur dessa narrativ skiljer sig åt. Arbetet fann att samtliga initiativ baseras på liberalfeministiska principer och att de fokuserar i olika grad på integrationen av intersektionalitet i politikens utformning (ibid.).

Denna uppsats kan särskiljas från den existerande litteraturen genom dess teoretiska utgångspunkt och syfte. Likt Bergman Rosamond (2020) används en kritisk diskursanalys men istället är denna analys underbyggd av intersektionell feminism. Metodvalet diskuteras djupare i avsnitt 2.1 men är lämplig då den tillåter analys av hur underliggande maktstrukturer skapas eller reproduceras genom initiativets implementering. Vidare ifrågasätter uppsatsen

den vedertagna uppfattningen av feminism som progressivt genom utgångspunkten i intersektionalitetsperspektivet. Denna undersökning analyserar hur regeringens formulering av den feministiska utrikespolitiken innefattar maktstrukturer som inkluderar, exkluderar, hjälper och stjälper olika grupper. Genom en kritisk analys av regeringens språkbruk kan dessa maktstrukturer blottläggas och kritiseras. Bergman Rosamonds (2020) undersökning har ett bredare fokus än denna uppsats då analysen innefattar framväxten av den feministiska svenska staten över tid. Omfattningen av denna undersökningen är smalare och innefattar endast den svenska feministiska utrikespolitiska projektet mellan 2014-2021. Den tidigare forskningens fokus på grundläggande teoribildning och normentreprenörskap innefattar inte en djupgående intersektionell kritik av initiativets formulering. Därför fyller undersökningen ett hål i den existerande litteraturen kring feministisk utrikespolitik.

1.5 Avgränsningar

Denna studie har naturliga avgränsningar genom materialvalet. Studien kommer avgränsas till att analysera den svenska feministiska utrikespolitiken som infördes av Socialdemokraterna 2014. Tidsmässigt avgränsas studien till åren mellan 2014-2021 eftersom det finns primärkällor från denna period. Vidare kommer endast politikens officiella, textuella språkbruk analyseras. Därmed exkluderas initiativets föreliggande debatter och direkta konsekvenser. I avsnitt 2.3 återfinns en mer omfattande diskussion kring materialvalet.

Det är också viktigt att notera att begreppet diskurs är omfattande. I denna undersökning analyseras endast ett fåtal officiella dokument som publicerats av Sveriges regering och dessa utgör inte en fullständig representation av diskursen kring den svenska feministiska utrikespolitiken. Ambitionen är därför inte att kunna generalisera studiens resultat utan djupdyka i textens uppbyggnad för att blottlägga bakomliggande maktstrukturer. En fördjupad diskussion kring begreppet diskurs återfinns i avsnitt 2.1.

2 Metodologi

2.1 Metodval och diskussion

2.1.1 Faircloughs tredimensionella modell för diskursanalys

Denna kvalitativa undersökning kommer använda sig av Norman Faircloughs kritiska diskursanalys (CDA) som beskrivs i boken *Critical Discourse Analysis* från 2010. Boken är en samling av artiklar som författaren producerat mellan 1995 och 2010 och innehåller förtydliganden av metoden, exempel av metoden i praktiken samt djupare analyser av centrala begrepp.

Fairclough definierar diskurs som “a complex set of relations including relations of communication between people who talk, write and in other ways communicate with each other, but also, for example, describe relations between concrete communicative events (conversations, newspaper articles etc.) and more abstract and enduring complex discursive ‘objects’ [...] like languages, discourses and genres” (Fairclough 2010, s. 17). Definitionen är bred och inkluderar multimodal kommunikation mellan individer, multimodala yttringar med stor social räckvidd och etablerade diskursiva sedvänjor. Vidare menar Fairclough att diskurser har relationer till fysiska objekt, personer, maktrelationer och institutioner via social aktivitet och praxis (ibid. s.17-18). I en annan bok definierar Fairclough diskurs som “ett sätt att representera aspekter av världen (egen översättning)” som skapas och reproduceras dialektalt och relationellt mellan den sociala världen och människorna inom den (Fairclough 2003, s. 124-126). Genom språkbruk och annan kommunikation skapas alltså diskurser som blir sociala föreställningar och representationer. Dessa representationer skapar i sin tur normer och etablerar förutsättningar för individer och det större samhället som har en direkt eller indirekt inverkan. Det finns alltså en dialektal relation mellan diskurser och sociala praktiker, där de influerar och konstruerar varandra. På detta vis kopplas begreppet diskurs till makt och maktförhållanden eftersom diskurser påverkar sociala praktiker och olika gruppers förutsättningar (Fairclough 2010, s. 35).

Till skillnad från andra typer av diskursanalys som endast grundas på konstruktivistiska idéer, utgår Faircloughs CDA även från en realistisk ståndpunkt. Fairclough menar att det finns en “riktig” värld som i sin tur innefattar en “social värld” (Fairclough 2010, s. 19). Den objektiva

fysiska världen finns oberoende av människan och människans förståelse av den. I kontrast till detta är den “sociala världen” socialt konstruerad med hjälp av bl.a. diskurser. Fairclough kallar dessa vetenskapsfilosofiska antagandena för *moderate constructivism* (ibid.).

En annan viktig distinktion mellan traditionell diskursanalys och CDA är dess kritiska inslag. Enligt Fairclough bör CDA inte endast ha ett deskriptivt syfte utan även karaktäriseras av normativa ställningstaganden (Fairclough 2010, s. 40). Detta betyder att metoden är ämnad för att kritiskt analysera rådande maktstrukturer genom språk och skrift för att ge grund för samhällsförändring. Som tidigare konstaterats grundar sig uppsatsens ställningstagande på en intersektionell förståelse av feminism och att policys och diskurser grundade i sådan disciplin leder till bäst förutsättningar för marginaliserade grupper.

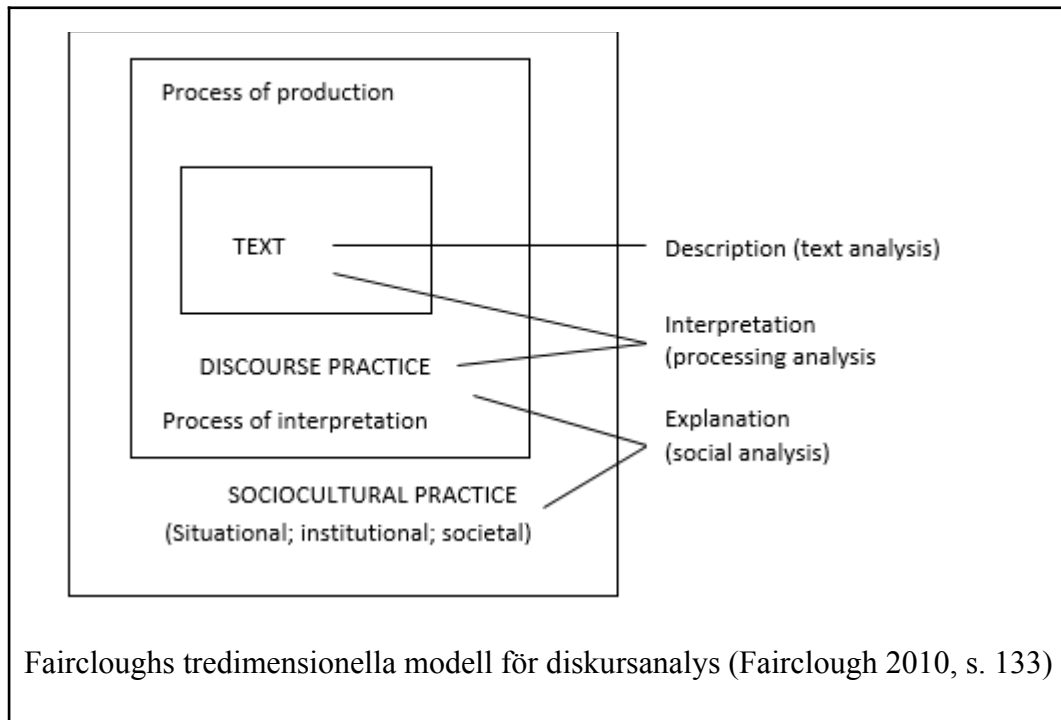
Fairclough fastställer att olika specifika analysverktyg bör användas beroende på arbetets syfte och karaktär. En av de modeller som han har utvecklat är den tredimensionella modellen, som appliceras i detta arbete. Den tredimensionella modellen synliggör samband mellan språkbruk och praktik genom att analysera textuella, diskursiva och sociala aspekter.

Den textuella dimensionen analyserar bland annat hur diskursens “text” struktureras, dess transitivitet och tonläge. Här identifieras centrala begrepp och teman som baseras dels på deras frekvens, men även på deras emfas. Analysen utgår delvis från understrukna ord, ord med fetstil, framstående citat, bilder och rubriker. Dimensionen utgör främst en deskriptiv del av analysarbetet.

Den diskursiva aspekten beskriver istället hur aktörer producerar, reproducerar och tolkar texten. Här analyseras centrala begrepp och teman med ett fokus på hur de används, vad de representerar och vad som exkluderas och inkluderas i diskursen. Vidare identifieras textens relation till tidigare etablerade diskurser genom dess relation och hänvisning till andra texter.

Slutligen fokuserar den sociokulturella praktiken på institutionella, samhälleliga faktorer som påverkat språkanvändningen, till exempel vilka förhållanden som kan ligga till grund för textens uppkomst och inriktning (Fairclough 2010, s. 131-132). Här analyseras även vilka maktstrukturer som diskursen legitimerar och dess sociala inverkan i maktordningar. För att

uppnå hög trovärdighet presenteras uppsatsens informella kodschema i bilaga 1 där ingående referenser och uppfattningar presenteras.

2.1.2 Metoddiskussion

Som tidigare nämnts besitter kritisk diskursanalys både deskriptiva och normativa syften. Normativ forskning har dock genomgått omfattande kritik från andra forskningstraditioner som menar att subjektiv forskning inte kan klassas som vetenskaplig (Boréus & Seiler Brylla 2018, s. 341). I och med att forskningen grundar sig på kritisk och en delvis konstruktivistisk verklighetsuppfattning anser vi att detta argument faller kort. Utifrån dessa perspektiv går inte fullt objektiv forskning att genomföra, då forskaren har egna subjektiva tankar och perspektiv. För att stärka validiteten i forskningsprojektet utgår analysen istället från tydliga positioneringar, vilket medför en annan typ av objektivitet där läsaren studerar arbetet utifrån det tid- och rumsliga perspektivet som antagits. Utöver detta stärks validiteten i forskningsprojektet med hjälp av tydliga ramverk och operationaliseringar, vilket i sig ökar undersökningens intersubjektivitet.

Ambitionen är alltså inte att kunna generalisera studiens resultat, utan att djupdyka och blottlägga de maktstrukturer som produceras och reproduceras av den svenska

feministiska utrikespolitiken. En styrka med denna metod är dess fokus på maktbalanser och hur vedertagna begrepp samt dess kontext reproducerar och legitimerar maktförhållanden. Detta överensstämmer väl med studiens ambition och tillåter en djupgående analys av uttryck utifrån tre olika vinklar.

2.2 Operationalisering

Intersektionalitetsbegreppet och dess roll som analysverktyg nämns förbigående i uppsatsens inledning och en djupare teoretisk förståelse av ramverket går att finna i avsnitt 3.2, men innan dess är det viktigt att operationalisera intersektionalitetsbegreppet. Nina Lykke menar på att intersektionalitet öppnar dörren för oändligt många maktaxlar som i sin tur medför en orealistisk analytisk genomförbarhet (Lykke 2003, s. 53). Lykke argumenterar att en intersektionell analys därför kräver en motiverad avgränsning av vilka maktaxlar som skall behandlas och undersökas (ibid.). Detta då arbetet annars riskerar att utgå från en otydlig analysram och bli ohanterligt. Maktbegreppet behandlas närmare i avsnitt 3.2.

Denna uppsats grundar därför analysen på Sveriges sju diskrimineringsgrunder, det vill säga: *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder*. Då Sveriges regering uttryckligen använder en intersektionell förståelse i sitt jämställdhetsarbete är det dessa diskrimineringsgrupper som de rimligtvis bör inkludera. I och med att arbetet har en utgångspunkt i en kritisk intersektionell förståelse utgår följande uppsats från att kön är socialt konstruerat och kan ta uttryck på olika vis (Alm et al. 2016, s. 63). Vi anser alltså att det binära könssystemet som endast kategoriserar kvinnor och män reproducerar cis-normen. Analysen kommer undersöka huruvida dessa grupper lyfts i diskursen, samt hur de uppfattas om de lyfts fram.

2.3 Materialval och diskussion

Studien kommer analysera och behandla tre olika offentliga dokument framtagna av Sveriges regering som presenterar och diskuterar den feministiska utrikespolitiken. Materialet reduceras i mängd då analysen är djupgående och kräver både tid och resurser. Studien avgränsas därför till följande handlingsplaner och handböcker som regeringen tagit fram: *Regeringens handbok för feministisk utrikespolitik* (benämns "Handboken"), *Regeringens handlingsplan för den feministiska utrikespolitiken 2019-2022* (benämns "Handlingsplanen")

samt regeringens *Resultatrapport över den feministiska utrikespolitiken 2014-2021* (benämns "Resultatrapporten"). Handboken bidrar med en förståelse kring vilka mål som regeringen har, samt vilka metoder som används för att genomföra dessa mål. Samtidigt ger resultatrapporten och handlingsplanen en förståelse kring vilka subjekt som regeringen anser sig ha hjälpt och vill hjälpa de kommande åren, samt vilka grupper och perspektiv som inte lyfts i diskursen. Detta materialval är högt relevant för studien då det dels avgränsar materialet till en hanterbar nivå samtidigt som dokumenten synliggör vilka direktiv som resterande policys och beslut grundar sig på. Vidare är detta material lämpligt då de är primärkällor hämtade från regeringens hemsida som syftar till att representera initiativet av den svenska feministiska utrikespolitiken.

Ur en källkritisk synvinkel kan den tredje oberoendeaspekten och kriteriet 'tendens' som beskrivs av Esaiasson et al. (2017, s. 293-296) vara relevant. Den tredje oberoendeaspekten avser berättarens grad av oberoende och omedveten partiskhet (ibid.). Tendenskriteriet rör medvetet förvanskade återberättningar. Det finns en risk att rapporterna som studien behandlar är medvetet eller omedvetet partiskt analyserade och återberättade då regeringen har intresse av att skönmåla initiativets framgångar. Syftet med rapporterna är dock att utvärdera politikens implementering och resultat och bör därför behandla initiativet objektivt.

Det är viktigt att belysa att en diskurs inte kan analyseras fullständigt utifrån ett fåtal officiella dokument. Enligt Boréus & Seiler Brylla (2018, s. 308) kan en bestämd diskurs definieras som "en *semiotisk praktik rörande något visst tema i ett avgränsat socialt sammanhang*". I delkapitel 2.1 återfinns Norman Faircloughs definitioner av begreppet. Gemensamt belyser dessa definitioner begreppets omfattande karaktär, som något som byggs av ett kollektiv och omfattar sociala praktiker och vardagliga reproduktioner. En hel diskurs kan därför inte analyseras fullt ut genom ett fåtal dokument. Som nämnts tidigare är inte syftet med studien att producera generaliserbara resultat utan att djupdyka i det material som valts. Studien blir därför en avgränsad diskursanalys av de texter som den svenska regeringen skapat i implementeringen av den feministiska utrikespolitiken för att blottlägga initiativets underliggande maktstrukturer.

3. Teoretiskt ramverk

3.1 Kritisk teoribildning och eurocentrism

Smith (2016, s. 3) erbjuder en bred definition av teori som ett ramverk för tankar och kunskap genom vilket vi kan engagera oss i och skapa mening i världen. Teori som akademiskt koncept är multifacetterat och akademien har svårt att enas om en vedertagen definition av begreppet. Teoribildningen inom internationella relationer har de senare åren karaktäriseras av en debatt kring positivism där objektivitets-antagandet kritiserats (Burchill & Linklater 2013, s. 2). En framstående del av denna debatt har handlat om frågan om politisering av teori. Tankar har framförts som argumenterar att teori "genererar världsperspektiv som gynnar vissa politiska intressen och missgynnar andra" (egen översättning) (ibid.). Detta perspektiv är inte nytt utan kan kopplas till Cox välkända citat "theory is always for someone and for some purpose" (Cox 1981, s. 128). Cox argumenterar att all teoribildning utgår ifrån en konkret tid och plats som präglar teorierna i fråga i olika utsträckning (ibid.). Anknytningen till tid och plats innefattar bl.a. aspekter som kulturella normer, historia, samhällets uppbyggnad och teoretikerns personliga världsåskådning. Teori kan, enligt Cox, inte separeras från dessa aspekter och föreslår att mer förfinade teorier reflekterar över och bemöter sin inneboende anknytning till tid och plats (ibid.). På grund av denna problematik måste teori och begrepp konstant omformuleras eller avvisas för att anpassas till den evigt föränderliga politiska arenan.

Cox har utifrån detta perspektiv utvecklat en typologi för teori genom en uppdelning mellan problemlösande och kritisk teori (ibid., s. 129). Problemlösande teori har syftet att direkt kunna ge svar och rekommendationer till aktuella händelser. Denna typ av teori skapas ofta med ett praktiskt ändamål. Vidare tar problemlösande teori aktörer, kontexter och relationer för givet och reducerar dessa till variabler som kan studeras med hjälp av olika avgränsningar och antaganden som exempelvis *ceteris paribus*. Styrkan med denna typ av teori är dess precision och kapacitet att generera nästintill naturvetenskapliga lagar om sociala fenomen och mönster. Cox framhäver att denna styrka existerar på grund av de simplificeringar som problemlösande teori gör genom antaganden. Kritisk teori, däremot, tar inte aktörer, kontexter och relationer för givet utan ifrågasätter den världsliga ordningen och hur den utvecklas (ibid.). Ett gemensamt drag för kritisk teori är ett fokus på maktstrukturer och ett bredare perspektiv av samhället som helhet (ibid.). Cox argumenterar att kritisk teori är en form av

historisk teori då den erkänner och behandlar förändring över tid samt ifrågasätter den historiska utvecklingen. Problemlösande teori är därför karaktäriserad som ahistorisk då dess antaganden om aktörer och institutioner inte är flexibla och därmed blir teorin oförmögen att hantera förändring (ibid.). Som ett resultat av detta kritiserar Cox problemlösande teori och argumenterar att dess historiska tillvägagångssätt och antaganden inte bara är en metodologisk bekvämlighet utan också utgör en ideologisk partiskhet (ibid.). Genom att inte ifrågasätta makthierarkier, aktörer och kontexter, utan istället ta dem för givet, reproducerar problemlösande teori existerande maktstrukturer och gynnar därför specifika intressen som redan tjänar på det etablerade systemet.

Dock kritiserar Hobson (2007) Cox tidigare versioner av kritisk teoribildning och menar att de har ett eurocentriskt synsätt. Eurocentrism är ett begrepp som associeras främst med postkolonial teori och kan definieras som “tendensen att centrera det europeiska eller västerländska perspektivet i analyser och förklaringsmodeller av större globala fenomen” (egen översättning) (Biswas 2016, s. 222). Begreppet problematiserar hur teoribildning, genom en västerländsk tids- och rumsanknytning, exkluderar icke-västerländska perspektiv. Vidare anses de teoretiska ramverken vara universellt applicerbara, trots dess inbyggda partiskhet mot den västerländska verkligheten. Hobson (2007, s. 93-94) erbjuder en mer nyanserad förståelse av begreppet genom att differentiera mellan *conscious eurocentrism* och *subliminal eurocentrism*. *Conscious eurocentrism*, som kan översättas till ‘medveten eurocentrism’, refererar till partiskhet mot Väst genom uttryck och handlande som explicit höjer västerländska ideal och samtidigt medvetet nedvärderar österländska perspektiv (ibid.). *Subliminal eurocentrism*, eller ‘omedveten eurocentrism’, kan innefatta kritik mot Väst, men bibehåller en underliggande uppfattning om att den västerländska centraliteten inom teoribildning och global politik är legitim. Hobson kallar detta synsätt ‘det Westfaliska narrativet’ och menar på att det bidrar till att den västerländska agenturen och makten reproduceras och legitimeras (ibid.).

Den postkoloniala teoribildningen utgår ifrån denna kritiska tolkning av hur eurocentrisk kunskapsproduktion och politik bidrar till den västerländska imperialismen och ojämlika globala maktförhållanden (De los Reyes & Mulinari 2005, s. 64). Hobson (2007, s. 103) förklarar vår tids västerländska imperialism som en typ av kulturell rasism med reella konsekvenser. Genom dominansen av det västerländska perspektivet i teori och kultur, samt

ett historiskt skapande av den västerländska identiteten som rationell och civiliserad har en parallell identitet för icke-Väst etablerats (ibid., s. 94). Det som förr kallades Öst, men som här refereras som icke-Väst, har karakteriserats som regressivt, passivt och ociviliserat (ibid.). Denna föreställning har spridits och neutraliserats genom bland annat kultur, akademi och västerländskt språkbruk till den grad att den mer eller mindre blivit osynlig. Det var först under den senare hälften av 1900-talet som detta kom att ifrågasättas av teoretiker inom diverse kritiska teoretiska rörelser. Västerländsk imperialism, som förstådd utifrån Hobsons (2007) perspektiv, fortsätter legitimera och reproducera den västerländska makten genom en osynlig maktordning baserad på kulturell rasism. Denna makthierarki höjer det västerländska samtidigt som det förtrycker och exkluderar andra perspektiv.

3.2 Liberalfeministisk teori

Denna uppsats baseras på intersektionell feministisk teori som ställer sig kritisk mot det liberalfeministiska perspektivet. Därför är det av vikt att översiktligt presentera liberalfeminismens grundtankar för en bättre förståelse av uppsatsens teoretiska utgångspunkt.

Tickner & Sjöberg (2016, s. 182) menar att liberalfeminism undersöker kvinnors subordination genom positivistiska metoder och med ett fokus på rättigheter, institutioner och ekonomiska möjligheter. Perspektivet understryker vikten av att kvinnor ska ha samma rättigheter i samhället som män och att kvinnor och män bör ha samma möjligheter till arbete och maktpositioner i samhället. För att nå jämställdhet presenteras lösningar som involverar juridiska och politiska strukturer och funktioner (ibid., s. 186). Zhukova (2021) skriver att liberalfeministiska policys mestadels fokuserar på existerande institutioner och mänskliga rättigheter. De strävar även efter mer kvinnlig representation i dessa organisationer. Framförallt ser de en ekonomiskt självständig kvinna som idealet, där kvinnan får sin egen makt via entreprenörskap och tydlig representation uppmärksammas. Detta narrativet återfinns ofta inom västerländska internationella organisationer (ibid., s. 201).

Liberalfeminismens inflytande i Väst och globala institutioner problematiseras utifrån det intersektionella perspektivet. Intersektionell feminism menar att när teoribildningen baseras på liberala ideal och västerländska verklighetsuppfattningar exkluderas typer av förtryck som

grupper tvingas bemöta globalt (De los Reyes & Mulinari 2005, s. 83). Inom denna kritik används begreppen hegemonisk feminism och vit feminism för att syfta till den västerländska liberala feminismen. Vidare kritiserar De los Reyes & Mulinari den hegemoniska feminismens roll som maktutövare inom globala kontexter (ibid., s. 81-86). Genom att sammankoppla postkolonial kritik mot kunskapsproduktion och eurocentrism med den västerländska feminismens framfart definierar de hegemonisk feminism på följande vis:

“processer av konsensuskapande som äger rum inom ramen för dessa interaktioner och som definierar vad feminismen är, vem som är feminist, vilka problem som ska definieras som feministiska och vad som är rätt, normalt och möjligt inom ramen för den feministiska diskursen” (ibid., s. 82).

3.2 Intersektionell feministisk förståelse av makt

Feministisk teoribildning konceptualiserar ofta makt utifrån subordinationen av kvinnor genom könsmaktsordningen (True 2013, s. 244). Makt ses därför vanligtvis som strukturell där samhället präglas av maskulin dominans och där kvinnliga perspektiv exkluderas eller minimeras (ibid., s. 245). Intersektionell feminism utgår istället från ett mer multifacetterat perspektiv av makt (De los Reyes & Mulinari 2005, s. 27).

Hill Collins (1990, s. 223-224) myntade idén om en ‘matrix of domination’, som kan översättas till en ‘dominansmatris’, som involverar ett flertal olika infallsvinklar av makt. Dominansmatrisen konceptualiserar makt baserat på ett flertal axlar samt ett flertal nivåer. Axlarna, i detta fall, refererar till maktsystem som exempelvis ras/etnicitet, klass, kön, funktionskapacitet eller ålder (ibid.). Nivåerna refererar till tre samhällsliga lager genom vilka olika grupper upplever förtryck. Hill Collins definierar den första som den individuella nivån där personliga livshistorier skapas av unika upplevelser, värderingar och känslor. Här tolkas och upplevs olika typer av förtryck baserat på individens unika förutsättningar, tidigare upplevelser och identitet (ibid. s. 224-225). I den andra nivån, som kallas den kulturella nivån, återfinns en gemenskapsbaserad kontext som skapas genom individuella berättelser och upplevelser. Den kulturella nivån skapar mening och en delad förståelse som präglar individens tolkning av livssituationer och samhället. Hill Collins menar att varje individs unika livshistoria tolkas, och därför grundas, genom flera överlappande kulturella kontexter (ibid.). Sist introduceras den institutionella nivån där sociala institutioner domineras av ett

vitt, manligt perspektiv. Institutioner, enligt denna uppfattning, sprider och neutraliserar de perspektiv som gynnar den dominerande sociala gruppen i samhället samtidigt som de förtrycker andra perspektiv (ibid.). Tillsammans skapar axlarna och nivåerna en matris av makt som innefattar både strukturella, kulturella och relationella aspekter. Hill Collins (ibid, s. 556) cementerar att dominansmatrisen kan innehålla olika maktaxlar beroende på vilken samhällsgrupps upplevelse det är som står i fokus och ger därmed konceptualiseringen flexibilitet.

Vidare inkluderar matrisen möjligheten för icke-binära identiteter som förtryckare *och* förtryckt. Hill Collins förklarar detta som att de flesta individer är “*både* medlem av ett flertal dominanta grupper *och* medlem av ett flertal förtryckta grupper” (egen översättning) (ibid., s. 226). Intersektionell feminism ser alltså makt som ett flertal förtryckande interagerande och konstitutiva system som påverkar individer olika beroende på deras identitet där dominansmatrisens maktkonceptualisering tillåter en simultantolkning av dessa (De los Reyes & Mulinari 2005, s. 8).

3.3 Intersektionalitetsbegreppet

Intersektionalitet är ett interdisciplinärt område som dels hanteras som ett metodologiskt redskap och dels som en teoretisk förståelse av samhällskonstruktioner. Utifrån ett teoretiskt perspektiv har begreppet definierats av ett flertal inriktningar och har utvecklats under de senaste 30-40 åren. Gemensamt för intersektionalitetens förespråkare är dock en kritik mot den västerländska hegemoniska feminismen vars syn på kvinnlighet ses som ensidig och eurocentrisk, något som tidigare diskuteras. Vidare kännetecknas den här typen av feminism inte enbart av vad som sägs, men också av vad som exkluderas inom det akademiska och politiska fältet. Intersektionell feminism lyfter istället fram de asymmetrier utifrån bland annat ras- och klassperspektiv som skapar ojämlikhet och hur dessa interagerar med den nuvarande könsordningen (Molina 2016, s. 33, De los Reyes & Mulinari 2005, s. 47). I feministisk utrikespolitik utgår därför ett sådant perspektiv på att synliggöra ojämställda förhållanden inte enbart mellan kvinnor och män, men även mellan olika etniciteter, icke-binära och klasser. Fokus ligger även på att tillvägagångssätten bör ske genom NGOs, sociala rörelser och lokala gräsrotsorganisationer (Zhukova 2021, s. 202).

Även om nutida intersektionell forskning går att finna i både marxistisk, poststrukturalistisk och postkolonial forskning myntades grundbegreppet "intersektionalism" av Kimberlé Crenshaw under 1980-talet. Crenshaw (1994) särskiljer mellan strukturell och politisk intersektionalitet, där den första hänvisar till hur olika maktasymmetrier är sammanvävda med varandra och samtidigt skiljer sig mellan olika sociala kategorier. När forskning förbiser detta, det vill säga att individer har flera simultana identitetskonstruktioner, riskerar även forskningen att gå miste om hur makt i strukturella system reproduceras. Enligt strukturell intersektionalism ses därför inte kvinnoförtryck som linjärt, utan har snarare en förståelse att det finns flera olika konstruktioner av subjektet "kvinna" som ger olika uttryck för diskriminering (Molina 2016, s. 34). Samtidigt argumenterar Crenshaw för betydelsen av politisk intersektionalitet som istället poängterar vikten att ha ett strukturellt intersektionellt perspektiv i utformningen av politiska motstånd och politiskt arbete för att förändra ojämlikheter. Crenshaw motsätter sig därför att allianser eller försök till förändring baseras på en-dimensionell identitetspolitik som endast tar hänsyn till en social kategorisering, exempelvis kön-kvinnor (Crenshaw 1989, s. 140).

Vidare har feministisk intersektionalitet en kritisk särställning kring sociala kategoriseringar i forskning och metodologi. Som tidigare nämnts i metoddelen (2.2) motsätter sig intersektionaliteten och kritisk forskning överlag att den sociala världen kan förklaras med hjälp av sociala kategoriseringar såsom kön. Gemensamt för all intersektionell forskning är att en klassisk hegemonisk förståelse av kategoriseringen man-kvinna, riskerar att återupphålla de maktstrukturer som det patriarkala systemet strukturerat (Lykke 2010, s. 126). Dock finns flera olika förståelser av kategorisering och vilka effekter det ger på forskning och politik. Leslie McCall särskiljer intersektionell forskning utifrån tre olika förståelser av kategorisering; *anti-categorical complexity*, *inter-categorical complexity* samt *intra-categorical complexity*. Ett anti-kategoriskt tillvägagångssätt, som ofta återfinns i poststrukturalistisk forskning, motsätter forskningen användningen av kategorier överlag och menar att samhället är för komplext för att förstås utifrån förenklade kategoriseringar. Anti-kategoriska förespråkare menar att det inte endast finns två kön och inte endast två könsidentiteter, likväl som multikulturalismen visar att det inte endast finns en endimensionell linje mellan svarta och vita (McCall 2005).

Inter-categorical complexity, som Crenshaws strukturella intersektionalism präglas av, är likt det anti-kategoriska tillvägagångssättet kritisk till kategorier och fokuserar istället på de individer och grupper som är lokaliserade mellan olika förtryckta kategorier, exempelvis kön och etnicitet. Utgångspunkten för analysen är då att visa att dagens maktasymmetrier osynliggör utsatta kvinnor och grupper (McCall 2005, s. 1777). Forskning kring osynliggörande går även att finna i majoriteten av antirasistisk forskning. I De los Reyes och Mulinaris bok beskrivs begreppet "osynliggörande" som en "process där kön konstrueras utifrån "vita" medelklasskvinnors erfarenheter samtidigt som den exploatering som andra kvinnor utsätts för ignoreras eller förbises" (De los Reyes & Mulinari 2005, s. 55). I samband med detta exponeras icke-vita kvinnor som avvikande, och/eller underlägsna, något som författarna hänvisar till begreppet "annanhet". Slutligen menar antirasistisk forskning att den här typen av maktutövning återfinns i bland annat europeisk viktimisering och stereotypisering (ibid., s. 54-55).

Slutligen presenterar även McCall *intra-categorical complexity* som ett tredje alternativ att förhålla sig till angående social kategorisering. Här fokuseras istället forskning på de ojämlika relationer som existerar inom och mellan sociala grupper. Tillvägagångssättet särskiljer sig från de tidigare två förhållningssätten då en intra-kategorisk förståelse av samhällskategorisering anser att användningen av sociala grupper kan användas, så länge en förståelse för att de är föränderliga över tid existerar. Perspektivet kan även ses som en "multigroup"-analys där flera dimensioner och sociala grupper analyseras samtidigt och dynamiskt med varandra. McCall exemplifierar detta med att en jämförelse mellan löner dels ska analyseras utifrån den klassiska kategoriseringen man-kvinna, men också i delkategorier som svart kvinna- vit kvinna. Genom att skapa en komplex dynamisk jämförelse av flera kategorier på samma gång förstås maktförhållanden på ett djupare vis (McCall 2005, s. 1785-1787). Det räcker alltså inte att additivt använda olika maktaxlar, utan de måste dynamiskt analyseras tillsammans för att framställa tillfredsställande resultat (Lykke 2003, s. 48). Crenshaws förståelse av intersektionalism som helhet, det vill säga i samband med den politiska intersektionalismen, visar till exempel på ett sådant intra-kategoriskt tillvägagångssätt till skillnad från den enskilda strukturella intersektionalismen som endast visar en inter-kategorisk förståelse av sociala grupper (Lykke 2010, s. 72-73).

4. Resultat och analys

För att besvara forskningsfrågan: “*Vilka maktstrukturer synliggörs i Sveriges feministiska utrikespolitik från 2014, utifrån ett intersektionellt perspektiv?*” kommer följande kapitel, med hjälp av Faircloughs tredimensionella analysmodell, delas in i tre delkapitel. Först kommer den textuella analysen visa på de centrala teman och nyckelord som presenterats i diskursen. Dessa teman baseras dels på frekvensen, men också på den emfas de fått i diskursen. Delkapitel 4.2 går igenom de diskursiva aspekterna och synliggör vilka grupper och perspektiv som exkluderas alternativt inkluderas i materialet. I delkapitel 4.3 beskrivs slutligen de normer och idéer som de centrala temana skapat och hur diskursen skapar och eller reproducerar nya maktordningar.

4.1 En textuell analys av centrala teman

Som nämnts i bakgrunden utgår regeringen från tre R i utformningen av den feministiska utrikespolitiken: rättigheter, representation och resurser. Utifrån dessa fundament kan fyra tydliga teman synliggöras. Dessa teman är sexuell- och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), ekonomisk utveckling och egenmakt för kvinnor, säkerhet och till sist samarbeten på institutionell nivå och samt med civilsamhället. Varje tema kommer presenteras i tur och ordning. Analysen utgår från bilaga 1.

4.1.1 SRHR och sexuellt våld

Ett av de tydliga teman i diskursen är fokuset på sexuell- och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), sexuellt våld samt tillgång till *Water and Sanitary Health* (WASH). I handboken står det till exempel: “Sweden is a leading defender of SRHR”, och det uppfattas som att regeringen känner sig som en lämplig aktör för det globala arbetet kring SRHR (Utrikesdepartementet 2019, s. 106). Särskild uppmärksamhet läggs på att motverka barnäktenskap och kvinnlig könsstympning för unga flickor, samt metoder för förbättrad familjeplanering och säkra aborter, vilket nämns frekvent i arbetet (se bilaga 1, s.1-2, 6, 9, 14). För att lösa dessa problem urskiljs tre övergripande metoder. För det första läggs betoning vid lagstiftning, där diskursen tar upp att Sverige påverkat andra länders lagstiftningar kring aborträtt, kvinnlig könsstympning och barn-och tvångsäktenskap. Vidare emfaseras Sveriges inflytande inom internationella institutioner, såsom EU och FN, och dess arbete för att prioritera frågan högre. Inom ramen för internationellt samarbete kring SRHR

nämns även Sveriges ambition att uppmuntra till ökat ansvarstagande av andra stater. Slutligen går det att urskilja att regeringen jobbar för att utbilda andra länder, skolor och religiösa samfund om sexual- och samlevnadsundervisning och hur aktörer kan prata om dessa ämnen. Dessutom ges positivt tonläge kring andra typer av samarbeten. Även om frekvensen visar på att samarbete på institutionell och global nivå har högt värde, tas även regionala och bilaterala samarbeten i samverkan med civilsamhället upp som komplement till det institutionella arbetet inom SRHR (se bilaga 1, s. 1-2).

4.1.2 Ekonomiska perspektiv

Vidare går det att urskilja ett tydligt ekonomiskt perspektiv i diskursen. Generellt synliggörs två tydliga delteman inom detta perspektiv. För det första betonas de ekonomiska fördelarna av att arbeta jämställt. Bland annat uttrycker den dåvarande handelsministern Anna Hallberg dessa ekonomiska fördelar i följande citat: "Investing in equality is smart. Excluding women from economic opportunities is probably the biggest waste in the world." (Utrikesdepartementet 2019, s. 85). Fortsättningsvis presenteras även statistik som påvisar att den globala ekonomin skulle uppleva en ekonomisk tillväxt på 26 procent om det var jämställt mellan män och kvinnor i arbetslivet (Utrikesdepartementet 2019, s. 103). Den ekonomiska prägeln syns även på andra områden som analysen redan tagit upp, bland annat inom SRHR. I handboken står det till exempel: "Gender based violence also has considerable negative economic consequences" (Utrikesdepartementet 2019, s. 23).

För det andra synliggör diskursen även kvinnlig ekonomisk egenmakt som ett viktigt deltema inom det ekonomiska perspektivet (se bilaga 1, s. 1). Fokus inom detta område läggs främst på kvinnlig representation i handelsfrågor, samt investeringar i kvinnligt företagande. Sverige har bland annat skapat eller bidragit till etableringen av initiativ för att exempelvis främja kvinnlig representation. Enligt regeringen är det främst diskriminerande lagstiftning, skadliga normer och attityder, brist på kvalitativ utbildning, samt dåliga villkor på arbetsmarknaden som förhindrar att den kvinnliga ekonomiska egenmakten fullföljs (Utrikesdepartementet 2021, s. 15). Sverige har därför finansierat utbildning av kvinnor globalt, bland annat tusentals kvinnliga barnmorskor i Somalia, samt bistått forskning inom olika jämställdhetsområden runt om i världen. Även om viss emfas går att finna i arbetet för jämställdhet inom hushållet och dess ekonomi, där resultatrapporten bland annat tar upp utställningen "Swedish Dads" som porträtterar pappor med sex månaders föräldraledighet

som förebilder, är detta perspektiv sekundärt i jämförelse med företagande och entreprenörskap (Utrikesdepartementet 2019, s. 91).

4.1.3 Kvinnor och säkerhetsperspektivet

Ett tredje tema som lyfts fram är kvinnors roll i fred- och säkerhetsprocesser. I en intervju med Annika Ben David, ambassadör för mänskliga rättigheter, betonas diskursens fokus på att inkludera kvinnor och deras perspektiv på säkerhets- och fredsfrågor (Utrikesdepartementet 2019, s. 70). Det framgår tydligt i diskursen att regeringen anser att jämställdhet har en stor inverkan för att uppnå säkerhet och fredliga samhällen. Detta innebär även att diskursen har en feministisk förståelse av säkerhet. Robert Egnell säger bland annat: "...it [a feminist foreign policy] has potential as a new approach to contribute to a changed view of what foreign security actually is and who it is for" (Utrikesdepartementet 2019, s. 48). I regeringens definition synliggörs arbetet mot sexuellt våld som en viktig komponent där det könsbaserade våldet både presenteras i konflikt- och postkonflikt områden, i samband med terroristockuperade områden, samt i andra humanitära kriser, där exempelvis covid-19 pandemin nämns.

För att lösa dessa problem läggs stor emphasis vid att integrera det feministiska perspektivet på säkerhet i institutioner, där Organisationen för Säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), EU och FNs säkerhetsråd får stor uppmärksamhet (se bilaga 1, s. 1-2). Sveriges finansiering av utbildningar kring konsekvenserna av och kopplingarna mellan säkerhet, vapenhantering och jämställdhet nämns och anses vara en effektiv strategi för att minska våld i nära relationer och i konfliktområden. Utöver detta betonas även vikten vid representation i fredsmäklari och krishantering (Utrikesdepartementet 2021, s. 8-11).

4.1.4 Samarbeten på olika nivåer

Slutligen finns det en tydlig betoning kring samarbeten i diskursen. Detta märks redan i förordet till handlingsplanen där det bland annat explicit står att "samarbete är centralt" (Utrikesdepartementet 2021 [1] s. 1). Samarbeten på institutionell nivå såsom FN och EU ses som effektiva kanaler för att nå de jämställdhetsbaserade mål och teman som tidigare tagits upp. Internationella institutioner som OSSE, FN, EU, WTO och Världsbanken används frekvent och genomgående (se bilaga 1, s. 1-2). Oavsett om det handlar om SRHR och sexuellt våld, ekonomisk egenmakt eller kvinnors säkerhet i konfliktområden baseras många

av de metoder och hjälpmedel Sverige använder av på antingen finansiering till top-down institutioner eller globala initiativ och samarbetsformer. I materialet återfinns även ett återkommande fokus på Sveriges finansiering av internationella organisationer och de stora bidrag som ges till institutioner med ett jämställdhets fokus. Det är svårt att särskilja följande avsnitt från tidigare teman då samarbeten har en inverkan på alla de områden som diskursen betonar. Utöver samarbeten på institutionell nivå lyfts även civilsamhällerepresentater upp som en viktig del i det globala samarbetet för att nå jämställdhet. Även om civilsamhällets inkludering och betydelse nämns är det märkbart mer sällan och med mindre emfas.

En annan typ av samarbeten är olika initiativ som etableras tillsammans med andra stater, civilsamhället och eller NGOs. Dessa initiativ är av olika karaktär och med varierande fokus. *#SheDecides* etablerades 2017 för att främja kvinnors, flickors och unga människors egenmakt över sina kroppar och framtid tillsammans med brett stöd från olika internationella aktörer och olika civilsamhällesrepresentanter. Initiativet förser bland annat sexualundervisning, tillgång till preventivmedel, säkra aborter och rådgivning kring familjeplanering (Utrikesdepartementet 2019, s. 27,58). Ett annat exempel ledarskapsprogrammet *SheLeads* som arbetar för att stärka kvinnliga företagare i Saudiarabien (Utrikesdepartementet 2021 [2], s. 4).

4.2 En diskursiv analys av diskursens exkludering och inkludering

Innan en djupare diskursiv analys påbörjas kan det konstateras från föregående kapitel att utrikespolitiken är bred och inkluderar många olika aspekter av kvinnans erfarenheter. Det innebär att kvinnans liv representeras och inkluderas utifrån flera olika synvinklar. Att utbilda barnmorskor hjälper till exempel socioekonomiskt utsatta kvinnor och ett arbete kring ökad representation i politiken stärker kvinnans röst och perspektiv. Överlag är därför den stereotypiska bilden av kvinnan representerad i diskursen. Det återfinns dock exkludering i diskursen.

För det första går det att diskutera angående kategoriseringsparadigmet i diskursen. Genomgående i både resultatrapporten, handlingsplanen och handboken används den binära kategoriseringen man - kvinna, alternativt pojke-flicka, för att förklara ojämlikheter i världen (se bilaga s. 2-3), något som intersektionell förståelse motsätter sig. Vid åtta tillfällen i diskursen (se bilaga s. 2) poängteras det att utformningen av den feministiska utrikespolitik

bör ha ett intersektionellt perspektiv. I handlingsplanen skriver de bland annat: ”Vi behöver nå de människor som är hårdast drabbade av ojämställdhet genom att inta ett rättighets-, intersektionellt och livscykelerspektiv.” (Utrikesdepartementet 2021 [2], s. 7). Trots detta emfaseras problemen som kvinnor utsätts för i jämförelse med män, samtidigt som diskursen aldrig tar upp ojämlikheter som olika grupper av kvinnor utsätts för. En *inter-categorical complexity*-inriktning menar att detta medför att vissa utsatta grupper som är underordnade i fler än en maktaxel därför osynliggörs i utvecklings- och jämställdhetsarbetet.

Dock har intersektionalismen olika metodologiska inriktningar som har differentierade ställningstaganden angående kategoriseringar. Om diskursen istället analyseras utifrån från ett *anti-categorical complexity*-perspektiv bör dessa kategoriseringar uteslutas helt ur diskursen då sociala kategoriseringar endast är sociala konstruktioner. Genom att använda kategoriseringar i statistik, forskning och policy-framtagande, som diskursen gör, reproduceras, enligt det antikategoriska perspektivet, de maktförhållanden som underordnar vissa grupper över andra, något som diskuteras i nästkommande kapitel (4.3).

I samband med att diskursen explicit påpekar att jämställdhetsarbete i utrikespolitik ska ha ett intersektionellt perspektiv anmärker även regeringen nyttan av att använda sig av ålders-och könsuppdelad statistik (se bilaga 1, s. 2). Detta innebär att datainsamlingar och analyser av samhället dels ska undersöka skillnaderna mellan män och kvinnor, men även analysera hur skillnaderna ser ut beroende på ålder. Enligt ett *inter-categorical complexity*-perspektiv möjliggör detta att utsatta kvinnor i specifika åldrar synliggörs och att det därmed är inkluderande för dessa kvinnor. Utifrån diskursen går det att urskilja att flickor, det vill säga maktaxlarna kön och ålder, används i utrikespolitiken. Som nämnts i 4.1 riktas exempelvis direkta åtgärder mot barnäktenskap, utbildning och sex-och samlevnadsundervisning till unga flickor. Dessutom används uttrycket ”kvinnor och flickor, män och pojkar” genomgående i diskursen (se bilaga 1, s. 2-3) vilket även detta tyder på en inkludering av unga kvinnors perspektiv. Däremot lyfter diskursen främst flickors och unga kvinnors upplevelser medan äldre kvinnor åsidosätts.

Men även om detta gör att Sveriges metoder ser maktstrukturer utifrån mer än en maktaxel, i detta fall kön och ålder, exkluderas fortfarande andra förtrycksmatriser som till exempel klass, etnicitet eller sexuell läggning. I diskursen tydliggörs det att ett intersektionellt

perspektiv, som de påstår sig att använda, tar hänsyn till olika maktaxlar. Trots detta nämns till exempel HBTQI+ personers rättigheter i samband med sex-och samlevnadsundervisning och SRHR, ett område som engageras i diskursen, endast en gång i handlingsplanen (Utrikesdepartementet 2019, s. 18). Enligt den intrakategoriska inriktningen (*intra-categorical complexity*) behövs en mer dynamisk interaktion mellan flera olika kategoriseringar för att göra användningen av uppdelad statistik givande. Det tillvägagångssätt som diskursen synliggör visar istället på den additiva förståelse av intersektionalitet som bland annat Nina Lykke menar riskerar att återupphålla maktstrukturerna i samhället (Lykke 2003, s. 48). Oavsett vilken av dessa tre kategoriseringsprinciper som appliceras på analysen upptäcks en kritik mot diskursens hantering av kategorisering.

Även andra utsatta diskrimineringsgrupper exkluderas i diskursen. Som tidigare nämnts synliggörs HBTQI+ rättigheter endast en gång i diskursen och sociala aspekter kring att vara kvinna och ha en funktionsvariant tas inte upp en enda gång. Inte heller etnicitet och kulturell härkomst upp enskilt i några exempel eller direkta åtgärder. I handboken hänvisas arbete för att stärka SRHR för kvinnor och flickor genom att utbilda religiösa trossamfund inom sex-och samlevnad och HBTQI, vilket visar på en förståelse att religion har en stor social effekt på religiösa kvinnogrupper (Utrikesdepartementet 2019, s. 18). Detta tas dock endast upp en gång och diskuteras inte alls i lika stor bemärkelse om jämförelsen mellan man - kvinna. Av de sociala diskrimineringsgrupper som Sveriges diskrimineringslag grundar sig på, synliggörs alltså främst binära kön och till viss del ålder.

Vidare använder handboken större utmärkande citat och porträtteringar med intervjuer i rapporten för att markera utrikespolitikens resultat och positiva fördelar. Av alla citat i handboken framhävs inte en enda kvinna från en utsatt position (Utrikesdepartementet 2019). Rapporten utgår alltså från att effekterna och effektiviteten av utrikespolitiken är positiva utifrån eliter i maktordningen, det vill säga de mest privilegierade i samhällets sociala kategoriseringar. Med detta i baktanke, samt det tidigare konstaterandet att ojämlikhet *inom* könen exkluderas i rapporterna, går det att anknyta empirin till den antirasistiska forskningens begrepp "osynliggörande". I diskursen är det endast den västerländska kvinnans röst som lyfts fram, medan den icke-västerländska och utsatta kvinnans röst exkluderas. Utifrån ett intersektionellt perspektiv skulle det därmed vara önskvärt att även lyfta fram citat och

porträtteringar från marginaliserade grupperns perspektiv som utrikespolitiken påstår sig hjälpa.

Det återfinns dock intersektionella tendenser i diskursen. Som tidigare nämnts presenteras intersektionalitet som verktyg explicit i rapporterna, vilket påvisar en förståelse och ambition bortom liberal och hegemonisk feminism. Diskursen visar även en förståelse av att kvantitativ statistik inte är en fulländad metod för att hitta ojämlikheter och påvisar att kompletterande kvalitativa intervjuer och undersökningar behöver göras med civilsamhället och lokala röster (Utrikesdepartementet 2019, s. 36, 77). Detta tyder på att olika marginaliserade röster har möjlighet att höras. Problematiken med regeringens framställning av politiken är inte att metoderna som används egentligen är fel och exkluderande, det är snarare att det som lyfts fram som ojämnt i samhället och världen baseras på en binär kategorisering av endast man och kvinna.

4.3 Synliggörande maktstrukturer: liberalfeminism och eurocentrism

Liberalfeministiskt narrativ

Sociala kategoriseringar och därmed exkludering av grupper som faller emellan flera olika sociala grupper har redan introducerats i kapitel 4.2. Dessa kategoriseringar reproducerar den hegemoniska feminismens tankar om jämställdhet och kan innebära att det explicita intersektionella perspektivet i diskursen brister. Även om metoderna sägs vara intersektionella och resultat är baserat på disaggregerad data, synliggörs endast kvinnor, alternativt flickor, i jämförelse med män eller pojkar. Det utvalda språkbruket signalerar att diskurser fortfarande betonar och applicerar en binär och linjär förståelse av kvinnoförtryck, vilket leder till att grupper (som presenterats i föregående kapitel) exkluderas. Exkluderingen av perspektiv och grupper från diskursen leder till i sin tur till indirekta konsekvenser för kvinnor vars upplevelser och förtryck inte legitimeras eller bemöts. Enligt Crenshaw (1989) och intersektionalismen upprätthåller dessa idéer och uttryck de nuvarande patriarkala maktstrukturerna. En mer interagerande jämförelse skulle blottlägga förtrycken från flera olika maktaxlar.

Fortsättningsvis går det även att diskutera vilka maktstrukturer som faktiskt reproduceras genom regeringens språkbruk i det valda materialet. För det första visar resultat från den

textuella analysen på ett liberalfeministiskt narrativ, vilket innebär att liberalfeministiska strukturer och de maktförhållanden som de speglar också reproduceras i diskursen. Som redan nämnts läggs stor vikt vid dels ekonomiska möjligheter och ekonomisk egenmakt, samt på internationella och transnationella samarbeten och institutioner. Enligt Zhukova (2021) är detta två områden som genomsyrar liberalfeministisk utrikespolitik. Dessutom har även diskursens fokus på kvinnlig säkerhet liberalfeministiska tendenser där representation och möjlighet till arbete inom detta område betonas. I materialet nämns flera gånger att SRHR minskar den globala osäkerheten, något som också liberalfeminister håller med om då tillgång till resurser och kvinnors rättigheter är centralt inom teoribildningen (Utrikesdepartementet 2019, s. 20). Skulle diskursen istället haft ett mer intersektionellt fokus och därmed inkluderande språkbruk, hade regeringen även belyst problem med SRHR och WASH utifrån andra maktaxlar, till exempel utifrån ett HBTQI+ perspektiv, som idag exkluderas nästan helt.

Trots intersektionalitetens kritik mot det hegemoniska feministiska narrativet, återupphåller inte liberalfeminismen de patriarkala strukturerna i samhället. Liberalfeminismens mål är, liksom andra inriktningar inom feministisk forskning, att motverka att sådana strukturer reproduceras och demontera dem. Det som dock återupphålls i diskursen är att strategier och feministisk jämställdhetspolitik fortsätter att fokusera på västerländska privilegierade kvinnor och därmed framförallt gynnar västerländska kvinnor. Den hegemoniska feministiska utrikespolitik som kan urskiljas i diskursen upprätthåller dessutom en binär fokusering på könsidentiteter och uttryck och har heteronormativa föreställningar. Detta innebär att vithet-cis- och heteronormer tillåts att återskapas, något som inte stärker kvinnor som förtrycks av andra maktordningar än patriarkatet. I sin tur innebär detta att maktförhållanden framförallt förändras för privilegierade grupper samtidigt som marginaliserade grupper fortsätter att förtryckas och exkluderas. Konsekvensen blir att maktförhållanden och klyftorna mellan olika grupper av kvinnor ökar.

Däremot innehar diskursen vissa intersektionella tendenser. I samband med samarbeten på institutionell och internationell nivå, uppmärksammar diskursen även betydelsen av lokala aktörer, NGOs och gräsrotsorganisationer i arbetet för att förändra nuvarande patriarkala strukturer (se bilaga 1, s. 2). Dessa organisationer bedriver ofta ett lokalt arbete som är väl förankrat i den sociala kontext som organisationerna existerar inom. En involvering av dessa aktörer betyder att lokala röster från olika sociala grupper synliggörs. Genom en mer

inkluderande förståelse av orättvisor kan maktförhållanena mellan kvinnor förändras och klyftan mellan förtryckta grupper minska. Även om dessa samarbeten ses som ett komplement till det arbete som bedrivs med de internationella organisationerna, får marginaliserade grupper fortfarande en chans att få sin röst hörd.

Eurocentrism

Ett återkommande och genomgående tema i dokumenten är Sveriges självromantisering av sin roll i det globala jämställdhetsarbetet. I policydokumenten framställer Sverige sig en förebild och förkämpe för jämställdhet. I resultatrapporten återfinns till exempel: ””Flera länder har sedan 2014 följt Sveriges exempel och infört en feministisk utrikespolitik” (Utrikesdepartementet 2021 [1], s. 1) och beskriver sig besitta en ”ledarposition”. De utnämner sig även som pionjärer inom jämställdhetsområdet, ”the go-to nation” och förebilden för feministisk utrikespolitik (Utrikesdepartementet 2019, s. 18, 51, 70)(Utrikesdepartementet 2021 [1] s. 1, 5). Även om Sveriges arbete och normentreprenörskap varit framgångsrikt på den internationella arenan speglar denna rosaskimrande föreställning regeringens övertygelse om sin politik. Som presenteras ovan framhäver diskursen ett liberalfeministisk perspektiv som i mångt och mycket överlappar med västerländska ideal av rättigheter, rationalitet och frihet. Problematiken ligger i hur regeringens övertygelse om lämpligheten av politiken porträtterar den som universellt applicerbar och vedertaget progressiv för alla kvinnor.

Utöver detta används även begreppet ”likasinnade länder” ett flertal gånger i diskursen, där dessa länder uttrycks i positiva termer. I diskursen står det till exempel: ”Vidare har Sverige bidragit till ökat samarbete mellan likasinnade medlemsstater, vilket har gjort det möjligt att försvara jämställdhetspråk och fortsätta driva på arbetet” (Utrikesdepartementet [1] 2021, s. 1) och i handlingsplanen: ”Viktiga delar i arbetet är att samordna krav och budskap med likasinnade länder och givare” (Utrikesdepartementet [2], s. 5). Detta påvisar ytterligare Sveriges underliggande uppfattning att deras metoder är mest lämpliga.

Vidare synliggör diskursens positiva inställning till internationella institutioner, och framför allt av västerländska institutioner som FN, EU och OSSE, en stor tilltro till västerländsk agentur och internationella samarbetsplattformar. En tydlig tonvikt på dessa institutioner visar

på, förutom på ett liberalfeministiskt perspektiv, en bedömning att institutioner med västerländska ideal är ett framgångsrikt tillvägagångssätt även i globala syd.

Sveriges utrikespolitik uttrycker explicit en förståelse för intersektionalitet för att effektivt minska klyftorna mellan könen. I dokumenten uttrycker regeringen sin ambition för ett intersektionellt arbete, exempelvis i följande citat: “Analysen måste därför beakta fler faktorer än kön, såsom ålder, geografisk hemvist, socioekonomisk status, könsidentitet och könsuttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, funktionsvariation, utbildningsnivå, trosuppfattning och religion.” (Utrikesdepartementet 2021 [2], s. 22). Denna undersökning menar dock att denna ambition inte fullföljs utan istället reproducerar ett liberalfeministiskt narrativ under en intersektionell flagga. Sverige utgår från att västerländska värderingar och västerländsk centralitet är legitim i global politik genom sin självromantisering som jämställdhetens förkämpe och detta påvisar diskursens omedvetna eurocentrism.

Enligt Hobson (2007) bidrar ett sådant synsätt till legitimeringen av den västerländska agenturen och reproducerar globala maktförhållanden. Det går därför att konstatera att diskursen till viss del reproducerar maktförhållanden som subordinerar det globala syd gentemot västvärlden och där Väst fortsätter förtrycka och exkludera icke-västliga perspektiv och preferenser. Detta kan kopplas till Hobsons (2007) conceptualisering av den moderna västerländska imperialismen där bilden av Väst fortsatt stärks på bekostnad av icke-västliga grupper och perspektiv som istället blir karaktäriserade som regressiva eller helt exkluderade. Paradoxalt nog resulterar detta i att Sverige stoltserar med en bristfällig intersektionell feministisk utrikespolitik som bör hjälpa alla kvinnor, samtidigt som kvinnors perspektiv förminskas och exkluderas.

5. Slutsats

Som slutsats går det därför att poängtera skillnaden mellan att säga och att göra. Det framgår tydligt i diskursen att det finns intersektionella tendenser och ambitioner i Sveriges feministiska utrikespolitik. Trots synliggörs bristfällande delar i policyframtagandet där det intersektionella perspektivet fattas. Denna undersökning påstår inte på något vis att Sverige har en icke-feministisk utrikespolitik, endast att den intersektionella ambitionen inte reflekteras tillräckligt väl i diskursen. Detta kan bero på att politik i praktiken tvingas

anpassas till det rådande politiska klimatet och därmed krävs revideringar i linje med pragmatism och kompromisser. Vidare är det värt att poängtera att en analys av fler rapporter och tal möjligtvis skulle visa på att regeringen belyst bristfälliga perspektiv på annat håll, men då dessa rapporter, speciellt handboken, ska signalera de viktigaste delarna i det feministiska arbetet anser vi att den valda diskursens normer och ideal speglar regeringens helhet.

Enligt ett intersektionellt perspektiv bör feministisk policy utformas med mål att öka jämställdheten och det är därför viktigt att inte isolera könsbaserat förtryck som en ensam faktor för att förändra makthierarkier. Eftersom att den svenska feministiska utrikespolitiken är åtminstone delvis grundad på västerländska värderingar och liberalfeminism reproduceras maktstrukturer som förtrycker olika kvinnor globalt. Ett exempel på detta är den återkommande användningen av kategoriseringen man-kvinna om hegemonisk västerländsk feminism producerar och reproducerar i samhället. Undersökningen visar att utrikespolitiken baseras främst på en förståelse av maktaxlarna kön och till en viss grad ålder. Däremot exkluderas maktaxlar såsom etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsidentitet och trosuppfattning delvis eller helt från diskursen. Detta får reella konsekvenser för grupper som förtrycks av dessa maktordningar.

Förutom att diskursen delvis speglar liberalfeministiska värderingar synliggörs även en omedveten eurocentrism i policydokumenten. Genom en självromantisering av Sverige som en lämplig och framgångsrik ledare av det globala jämställdhetsarbetet bidrar politiken till en ensidig västerländsk lösning som anses produktiv för icke-västerländska kontexter. Den omedvetna eurocentrism som återfinns i diskursen bidrar till ett neutraliserande av det västerländska perspektivet och agenturen i kontexten för globala problem.

Framtida forskning skulle kunna undersöka den svenska feministiska utrikespolitikens praktiska bärkraft i olika globala kontexter för att uppskatta om politiken är tillräckligt inkluderande för att hjälpa olika sociala grupper eller inte. Sådan forskning skulle kunna legitimera eller åtminstone ge grund för revidering av Sveriges utrikespolitik. Redan idag har länder som Frankrike, Kanada och Mexiko implementerat liknande utrikespolitiska initiativ. Framtida undersökningar skulle därför kunna analysera Sveriges framgång som normentreprenörer inom jämställdhetsarbetet över tid samt utreda om de liberalfeministiska tendenserna spridits till dessa länders politik.

Referensförteckning

Abraham, Margaret, 2019. "Introduction Sociology and Social Justice" i Abraham, Margaret (red.), *Sociology and Social Justice*. London: SAGE Publications, pp. 1-19.

Aggestam, Karin & Bergman Rosamond, Annika, 2016. "Swedish feminist foreign policy in the making: Ethics, politics, and gender", *Ethics & International Affairs*, volym 30, nr. 3, pp. 323-334.

Aggestam, Karin & Bergman Rosamond, Annika, 2019. "Feminist Foreign Policy 3.0: Advancing ethics and gender equality in global politics", *SAIS Review of International Affairs* volym 39, nr. 1, pp. 37-48.

Aggestam, Karin, Bergman Rosamond, Annika, & Kronsell, Annika, 2019. "Theorising feminist foreign policy", *International Relations*, volym 33, nr. 1, pp. 23-39.

Aggestam, Karin, & True, Jacqui, 2020. "Gendering Foreign Policy: A Comparative Framework for Analysis", *Foreign Policy Analysis*, volym 16, nr. 2, pp. 143-162.

Alm, Erika, Bremer, Signe, Nord, Iwo & Schmitt, Irina, 2016. "Queer- och transforskning" i Lundberg, A. & Werner, A. (red.), *En introduktion till genusvetenskapliga begrepp*. Göteborg: Nationella sekretariatet för genusforskning, pp. 61-67.

Bergman Rosamond, Annika, 2020. "Swedish feminist foreign policy and Gender Cosmopolitanism", *Foreign Policy Analysis*, volym 16, nr. 2, pp. 217-235.

Biswas, Shampa, 2016. "Postcolonialism" i Dunne, Tim, Kurki, Milja & Smith, Steve (red.), *International relations theories: Discipline and diversity*. 4e uppl. Oxford: Oxford University Press, pp. 219-235.

Boréus, Kristina & Seiler Brylla, Charlotta, 2018. "Kritisk diskursanalys" i Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4e uppl. Lund: Studentlitteratur, pp. 305-350.

Burchill, Scott & Linklater, Andrew, 2013. "Introduction" i Burchill, Scott & Linklater (red.), *Theories of International Relations*. 5e uppl. Basingstoke: Palgrave Macmillan, pp. 1-31.

Crenshaw, Kimberlé, 1989. "Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics," *University of Chicago Legal Forum*, volym 1989, utgåva 1, artikel 8, pp. 140-167.

Crenshaw, Kimberlé, 1994. "Mapping the Margins. Intersectionality, Identity Politics, and Violence Against Women of Color" i Albertson Fineman, Martha & Mykitiuk, Roxanne (red.), *The Public Nature of Private Violence*. 1a uppl. New York: Routledge, pp. 93-118.

Concord, 2017. *Feministisk utrikespolitik fallerar på två områden*. [Elektronisk] <https://concord.se/feministisk-utrikespolitik-fallerar-pa-tva-omraden>. Hämtdatum: 2022-04-24.

Cox, Robert, 1981. "Social forces, states and world orders: beyond international relations theory", *Millennium*, volym 10, nr. 2, pp. 126-155.

De los Reyes, Paulina, & Mulinari, Diana, 2005. *Intersektionalitet: kritiska reflektioner över (o) jämlikhetens landskap*. 1a uppl. Lund: Liber.

Esaiasson, Peter, Giljam, Mikael, Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena, 2017. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5e uppl. Stockholm: Norstedts juridik.

Fairclough, Norman, 2003. *Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research*. 1a uppl. New York: Routledge.

Fairclough, Norman, 2010. *Critical Discourse Analysis*. 2a uppl. Edinburgh: Pearson Education.

Haraway, Donna, 1992. "The Promises of Monsters: A Regenerative Politics for Inappropriate/d Others" i Grossberg, Lawrence, Nelson, Cary & Treichler, Paula (red.), *Cultural Studies*. New York/London: Routledge, pp. 295-337.

Hill Collins, Patricia, 1990. "Black feminist thought in the matrix of domination" i Hill Collins, Patricia (red.), *Black Feminist Thought: Knowledge, Consciousness, and the Politics of Empowerment*. Boston: Unwin Hyman, pp. 221-238.

Hobson, John, 2007. "Is critical theory always for the white West and for Western imperialism? Beyond Westphalian towards a post-racist critical IR", *Review of International Studies*, volym 33, specialutgåva S1, pp. 91-116.

Lykke, Nina, 2003. "Intersektionalitet - ett användbart begrepp för genusforskningen", *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, volym 1, nr. 3 , pp. 47-57.

Lykke, Nina, 2010. *Feminist Studies: A Guide to Intersectional Theory, Methodology and Writing*. 1a uppl. New York/London: Routledge.

McCall, Leslie, 2010. "The Complexity of Intersectionality", *University of Chicago Press*, volym 30, nr. 3, pp. 1771-1800.

Molina, Irene, 2016. "Intersektionalitet" i Lundberg, Anna & Werner, Ann (red.), *En introduktion till genusvetenskapliga begrepp*. Göteborg: Nationella sekretariatet för genusforskning, pp. 33-38.

Rosén Sundström, Malena, Ekatherina Zhukova, & Ole Elgström, 2021. "Spreading a norm-based policy? Sweden's Feminist Foreign Policy in international media", *Contemporary Politics*, volym 27, nr. 4, pp. 439-460.

Smith, Steve, 2016. "Introduction: Diversity and Disciplinarity in International Relations Theory" i Dunne, Tim, Kurki, Milja & Smith, Steve (red.), *International relations theories: Discipline and diversity*. 4e uppl. Oxford: Oxford University Press, pp. 1-12.

Thompson, Lyric & Clement, Rachel, 2019. "Defining Feminist Foreign Policy", *International Center for Research on Women*, pp. 1-7.

Tickner, J. Ann & Sjöberg, Laura, 2016. "Feminism" i Dunne, Tim, Kurki, Milja & Smith, Steve (red.), *International relations theories: Discipline and diversity*. 4e uppl. Oxford: Oxford University Press, pp. 179-195.

True, Jacqui, 2013. "Feminism" i Burchill, Scott & Linklater (red.), *Theories of International Relations*. 5e uppl. Basingstoke: Palgrave Macmillan, pp. 241-165.

Utrikesdepartementet, 2019. *Handbook: Sweden's feminist foreign policy*. [Elektronisk] <https://www.government.se/492c36/contentassets/fc115607a4ad4bca913cd8d11c2339dc/handbook---swedens-feminist-foreign-policy---english.pdf>. Hämtdatum: 2022-04-28.

Utrikesdepartementet, 2021 (1). *Feministisk utrikespolitik och arbetet för jämställdhet och alla kvinnors och flickors rättigheter, representation och resurser under åren 2014–2021*. [Elektronisk] <https://www.regeringen.se/4aaebe/contentassets/20abe79bed9a484aa084d18f66cc2d10/resultat-av-den-feministiska-utrikespolitiken-20142021>. Hämtdatum: 2022-04-28.

Utrikesdepartementet, 2021 (2). *Utrikesförvaltningens handlingsplan för feministisk utrikespolitik 2019-2022 med inriktning och åtgärder för år 2021*. [Elektronisk] <https://www.regeringen.se/491ecf/globalassets/regeringen/lena-micko-test/utrikesforvaltningens-handlingsplan-for-feministisk-utrikespolitik-2019-2022-med-inriktning-och-atgarder-for-ar-2021.pdf>. Hämtdatum: 2022-04-28.

Zhukova, Ekatherina, Rosén Sundström, Malena & Elgström, Ole, 2021. "Feminist foreign policies (FFPs) as strategic narratives: Norm translation in Sweden, Canada, France, and Mexico", *Review of International Studies*, volym 48, nr.1, pp. 195-216.

Bilaga

Deskriptiv analys		
	TEMAN	
	SHRH, sexuellt våld	Ekonomiskt narrativ
Handbok	<u>Frekvens</u> <i>Sexuellt våld</i> : 15x (3, 17, 20, 23, 27, 62, 65, 67, 71)	<u>Frekvens</u> <i>Ekonomi</i> : 39x - "ekonomisk egenmakt" x1 (31)

	<p><i>SHRH: 16x (1, 3, 17, 26, 27, 56, 69, 73, 95, 104)</i></p> <p><i>Barnäktenskap: 5x (18, 41, 80, 107)</i></p> <p><i>könsstympling: 4x (41, 43, 74)</i></p> <p><i>familjeplanering: 1x (56)</i></p> <p><i>abort: 10x (14, 26, 27, 47, 56, 69, 95, 104)</i></p>	<p><i>Entreprenör: 6x (83,84,87,93,94)</i></p> <p><i>Finans*: 19x</i></p> <p><i>Resurs*: 39x</i></p>
Handling	<p><u>Frekvens</u></p> <p><i>sexuellt våld: 7x (3, 4, 8,)</i> - har även eget objektiv, s. 8</p> <p><i>SHRH: 26x (3, 4, 6, 7, 14, 17, 26, 28)</i></p> <p><i>Barnäktenskap: 1x (8)</i></p> <p><i>könsstympling: 3x (8, 14, 19)</i></p> <p><i>abort: 3x (18)</i></p>	<p><u>Frekvens</u></p> <p><i>Ekonomi: 38x</i> - "ekonomisk egenmakt" 3x (10,14)</p> <p><i>Entreprenör: 1x (15)</i></p> <p><i>Finans*: 6x (14,17,18,24,30)</i></p> <p><i>Resurs*: 23x</i></p>
Resultat 6 sidor	<p><u>Frekvens</u></p> <p><i>Sexuellt våld: 2x (1,2)</i></p> <p><i>SHRH: 12x (1,2 5, 6)</i></p> <p><i>Barnäktenskap: 2x (2, 4)</i></p> <p><i>könsstympling: 2z (2, 4)</i></p>	<p><u>Frekvens</u></p> <p><i>Ekonomi: 9x (5,6)</i> - "ekonomisk egenmakt" x3 (5)</p> <p><i>Entreprenör: 2 x (5)</i></p> <p><i>Finans*: 7x (2,3,4,5)</i></p> <p><i>Resurs*: 6x (1,4,5,6)</i></p>
	Kvinnor och säkerhetsperspektivet	Internationella samarbeten
Handbok	<p><u>Frekvens:</u></p> <p><i>Säkerhet: 65x</i></p> <p><i>Fred*: 82x</i></p> <p><i>Våld: 80x</i></p>	<p><u>Frekvens:</u></p> <p><i>FN: 47x</i></p> <p><i>EU: 75x</i></p> <p><i>OSSE: 2x (62, 63)</i></p> <p><i>Multilateral: 18x</i></p> <p><i>Samarbete: 55x</i></p> <p><i>Civilsamhäll*: 23x</i></p>

Handling	<u>Frekvens:</u> <i>Säkerhet: 24x</i> <i>Fred*: 23x</i> <i>Våld: 31x</i>	<u>Frekvens</u> <i>FN - 26x</i> <i>EU / Europeiska unionen/ Europaparlamentet/Europarådet - 75x</i> <i>OSSE - 19x</i> <i>Multilateral: 22x</i> <i>Samarbete: 37x</i> <i>Civilsamhäll*: 16x</i>
Resultat	<u>Frekvens:</u> <i>Säkerhet: 9x (1,2,3)</i> <i>Fred*: 11x (1,2,3)</i> <i>Våld: 7x (1,2,5)</i>	<u>Frekvens:</u> <i>FN: 7x (1,2,3,4,6)</i> <i>EU: 11x (1,2,5)</i> <i>OSSE: 6x (2,3,5)</i> <i>Multilateral: 4x (4,5,6)</i> <i>Samarbete: 12x (1,2,4,5)</i> <i>Civilsamhäll*: 3x (1,3,6)</i>
	Andra perspektiv	
	klimatperspektiv: s.8, del i goal 1 i Handlingsplanen	disaggregerad data: 10x i Handboken 4x i Handlingsplanen
	binär kategorisering av kön: Handboken <i>man-kvinna: 66x-366x</i> <i>pojke-flicka: 21x- 93x</i> Handlingsplanen <i>man-kvinna: 8x- 147x</i> <i>pojke-flicka: 4x- 84x</i> Resultatrapporten <i>man-kvinna: 0x-47x</i> <i>pojke-flicka:0x-10x</i>	explicit intersektionellt fokus: Handboken: 5x (9,36,37,76,78) Handlingsplanen: 3x (5,14,23) Resultatrapporten: 0x

Material	Första deltagare	Verbprocess	Andra deltagare
Resu	Aktör		Mål/Mottagare

Itat-rapp-orten			
s. 1	Sverige	driver	jämställdhetsarbetet
	Andra länder	följer	Sverige
	Sverige	samlar	Andra länder
	Sverige	etablerat, lett och bidragit	samarbete
	Sverige	bidrog till att etablera	ny standard för arbetet ... inom organisationen
	FN:s säkerhetsråd	bjöd in	civilsamhällesrepresentanter
	Sverige	bidragit	mer ambitiösa mål, ökat samarbete
	Sverige	bedrivit	aktivt arbete för SRHR
	Sverige	deltog	i grundandet av She Decides rörelsen
	Sverige och Sydafrika	tog initiativ	uttalande om SRHR
	Sverige	var drivande	bakom att hela 82 länder anslöt till ett SRHR - uttalande vid generalförsamlingens högnivåmöte
	Sverige	pådrivande	för att EU ska vara en stark aktör och röst för SRHR
s.2	Sverige	bidragit	till att SRHR har fått genomslag i flera strategiska processer och åtaganden som EU:s handlingsplan
	Sverige (i OSSE)	prioriterar	jämställdhet
	OSSE-ordföranden utrikesminister Ann Linde	inrättat	ett internationellt referensråd för kvinnor, fred och säkerhet.
	Sverige	arbetat	för stärkt lagstiftning i ett 20-tal länder
	Sverige	bidrar	till globala riktlinjer för att arbeta mot skolrelaterat könsrelaterat våld
	Sverige	samarbetar	med länder som ser över sin sexköpslagstiftning
	Sverige och Frankrike	driver	mot människohandel för sexuell exploatering
	Sverige (Som ordförande för initiativet Call to Action on Protection from Gender Based Violence in	värvade	17 medlemmar

	Emergencies)		
	Sverige	bidrar	med finansiellt stöd till bland annat Women´s Refugee Commissions och Interactions
	Sverige tillsammans med en tvärregional grupp länder	tagit initiativ	till en resolution i FN:s människorättsråd om kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheter
	Svensk finansiering	har	utbildat tusentals barnmorskor i bland annat Afghanistan, Myanmar, Sydsudan, Zambia
	Sverige	publicerar	rapporter
s.3	Sverige	initierat och finansierat	riktade studier
	Sverige	stött	kvinnors deltagande i politiska processer och val
	Sverige	bidragit	till att andelen kvinnliga ledamöter i Somalias parlament ökade med 70 procent
	Sverige	finansierat	möjligheter för kvinnor att delta i fredsarbete i till exempel Afghanistan, Colombia, Jemen, Mali, Sudan och Syrien
	Sverige	etablerat	ett medlingsnätverk för kvinnor vilket sedan dess har bidragit till att stärka kvinnors inflytande i fred s processer och öka medvetenheten om betydelsen av kvinnors meningsfulla deltagande för hållbar fred.
s.4	Sverige	arbetat både multilateralt och lokalt,	stötta jämställdhets integreringen av arbetet mot spridning av små och lätta vapen i Latinamerika och på västra Balkan.
	Sverige	bidrar	till fonden Saving Lives Entity
	Sverige	lyfter	kvinnors aktörskap inför och under icke-spridningsfördragets kommande översynskonferens
	Sverige, Wikimedia, lokala partners	tog ett globalt initiativ	ett mer jämställt internet genom WikiGap
	WikiGap	resultat	i över 50 000 redigerade artiklar på över 30 språk och med över hundra miljoner visningar
	Sverige	bedrivit	aktivt arbete mot den diskriminering som begränsar flickor genom att bland annat bekämpa barnäktenskap, kvinnlig könsstympning och ojämsälld tillgång...
	Sverige	främjat, lyft fram och tagit intryck av	flickors aktörskap

	Sverige	initierat	ledarskapsprogram met SHELeads för kvinnliga näringslivs ledare och entreprenörer i Saudiarabien
	Sverige	finansierat	studier om hur kvinnors politiska deltagande i Demokratiska republiken Kongo ser ut och kan ökas, vilket har påverkat det lokala arbetet
	Sverige	är	en av de största givarna till FN:s befolkningsfond , UNFPA, UN Women
s. 5	Regeringen	antog	Sveriges första globala strategi för jämställdhet och kvinnors och flickors mänskliga rättigheter, med en volym på cirka en miljard kronor under fem år
	Sverige	finansierat	utvecklingen av verktyg för att analysera handelspolitiska åtgärders effekt på kvinnor och jämställdhet liksom framtagandet av en internationell standard (ISO)
	Sverige	var drivande	att WTO år 2017 antog sin första minister deklARATION om handel och kvinnors ekonomiska egenmakt
	Sverige och likasinnade	verkat	för att EU-kommissionen ska ge ökat utrymme åt jämställdhetsperspektivet i sitt arbete
	Sverige (i OSSE)	har satt	kvinnors ekonomiska egenmakt på agendan
	Sverige	har spelat en central roll	i att de multilaterala klimat- och miljöfonderna... har utvecklat styrning och stöd för jämställdhetsintegrering
	Den Globala miljöfonden	har antagit	uppdaterad jämställdhetspolicy (2017), en ny jämställdhetsstrategi och handlingsplan (2018)
s.6	Sverige	haft stort genomslag	för stärkt jämställdhetsintegrering i Världsbankens klimatinvesteringsfonder (CIFs)
	Utrikesdepartementet	har stärkt	jämställdhetsintegreringen av sin egen bidragshantering och verkat för jämställdhetsbudgetering som metod i samarbeten
	Sverige	ökat	SRHR-bistånd. till främst civilsamhälle och multilaterala organisationer
	Sverige	bedriver	ett systematiskt arbete för att öka stödet till kvinnorrättsorganisationer
	Sverige	spelade	en central roll i att ekonomisk jämställdhet blev tema för en av Generation Equality - initiativets globala koalitioner
	Sverige	ingår	som delad ledare för koalitionen

	Sverige	stött	Världsbankens arbete med att analysera , betygsätta och följa upp 190 länders och ekonomiers lagstiftning och föreskrifter i relation till kvinnors ekonomiska möjligheter och inkludering
	Sverige	stött	studier på landnivå, såsom i Mexiko

Materia l	Första deltagare	Verbprocess	Andra deltagare
Handli ngspla nen	Aktör		Mål/Mottagare
s.3	Sveriges feministiska regering	har som mål	att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv
	Den feministiska utrikespolitiken	ska	genomsyra hela utrikesförvaltningens verksamhet, och bidra till global jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna
	Alla enheter i Stockholm och utlandsmyndigheter	bidrar till	att... fördjupas och vidareutvecklas arbetet med målen i handlingsplanen
s.5	Utrikesförvaltningen	ska verka för	jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna i alla sammanhang och forum
	Utrikesförvaltningen	ska verka för	att EU stärker sitt jämställdhetsarbete
	Utrikesförvaltningen	följa upp	det initiativ som Sverige och Frankrike tog vid EU:s utrikesministermöte i december 2019
	Sverige	avser	att verka för att en grupp medlemsstater tar ett extra ansvar för att stödja GAP III och driva på jämställdhetsarbetet i alla delar av EU:s yttre förbindelser
	Utrikesförvaltningen	ska utveckla och stödja	allianser, initiativ och plattformar som sammanför aktörer för strategiskt utbyte och innovativt samarbete för jämställdhet
	Sverige	ska	vara aktivt i dessa forum... verka för att forumserien fortsätter
s.6	Utrikesförvaltningen	ska	verka för jämställdhets- och rättighetsperspektivet i processerna för en hållbar återuppbyggnad

	Utrikesförvaltningen	främja	kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter i klimat- och miljöarbetet,
	Sverige	verka	internationella och nationella klimatanpassnings - strategier motverkar diskriminering av kvinnor och flickor och att de nationella planerna (NDC) utarbetas och genomförs i dialog med kvinnor och flickor
	Sverige	stå värd	högnivåmötet Stockholm + 50
	Utrikesförvaltningen	ska	fortsätta att driva att kvinnor och flickor i humanitära situationer, på flykt och i migration ska åtnjuta de mänskliga rättigheterna, inklusive SRHR, och att humanitära insatser ska ha ett jämställdhetsperspektiv.
	Sverige	fortsätta bevaka	kvinnors och flickors rättigheter beaktas i genomförandet av de globala migrations- och flyktingramverken och i uppföljningen av det globala flyktingforumet 2019
s.7	Utrikesförvaltningen	ska	motverka människohandel och prostitution
	Samverkan med civilsamhällesorganisationer	ska	eftersträvas
	Utrikesförvaltningen	ska särskilt beakta	flickors kapacitet som aktörer men också deras sårbarhet och unika behov
	Flickor	är	särskilt utsatta grupper...som lever i fattigdom och förtryck, migrerar eller är på flykt
s.8	Covid-19	medfört	stor och globalt utbredd ökning av det könsrelaterade våldet mot kvinnor och flickor
	Utrikesförvaltningen	har svarat	med insatser på alla nivåer
	Utrikesförvaltningen	fortsätta	synliggöra och motverka det ökade våldet – inklusive den ökade förekomsten av barn- och tvångsäktenskap och kvinnlig könsstympning... lokalt, nationellt, regionalt, i EU och multilateralt inklusive i FN
	Utrikesförvaltningen	uppmärksamma	den växande problematiken med nätbaserat våld.
	Utrikesförvaltningen	ska uppmärksamma	våld i nära relationer och verka för att fler stater ansluter sig till, och genomför, Istanbulkonventionen samt försvarar den mot undergrävande och ifrågasättanden
	Sverige	ska fortsätta stödja	nationellt och lokalt arbete för att förebygga våld,

			inklusive i relation till covid-19-pandemin
	Utrikesförvaltningen	ska motverka	straffrihet för könsrelaterat och sexuellt våld, stärka rättssektorns roll och öka kvinnors och flickors tillgång till rättsväsendet.
	Utrikesförvaltningen	ska bidra	stärka överlevares tillgång till rättvisa, gottgörelse och adekvat vård och service
	Utrikesförvaltningen	ska	samverka med alla relevanta aktörer för att motverka könsrelaterat och sexuellt våld i konflikt och postkonflikt och särskilt stödja förebyggande arbete
s.9	Utrikesförvaltningen	ska	betona länken mellan illegal eller okontrollerad spridning av vapen och risken för könsrelaterat våld, och verka för att fler stater ansluter sig till, och genomför, vapenhandelsfördraget (Arms Trade Treaty, ATT)
	Utrikesförvaltningen	ska	uppmärksamma flickors och kvinnors särskilda utsatthet för terroristgruppers könsrelaterade och sexuella våld
	Utrikesförvaltningen	ska	fortsätta arbeta för genomförande och uppföljning av de gemensamma åtaganden som biståndsgivare har gjort för att förebygga och bekämpa sexuella utnyttjanden, övergrepp och sexuella trakasserier inom biståndssektorn
	Utrikesförvaltningen	kommer	uppmuntra fortsatt kunskapshöjning om kopplingen mellan jämställdhet och korruption
	Utrikesförvaltningen	fortsätta	följa, och delta i, fortsatta diskussioner om så kallad sextortion, det vill säga användande av makt och position i utbyte mot sexuella tjänster.
s.10	Utrikesförvaltningen	främja	kvinnors och flickors medverkan i att förebygga och lösa konflikter, och i att bygga fred efter konflikt
	Utrikesförvaltningen	ska	utnyttja globala, regionala, nationella, lokala och EU- sammanhang för att driva på genomförandet av kvinnor, fred och säkerhetsagendan
	Sverige	verka	integrera WPS i OSSE:s arbete både i Wien och i fäl
	Utrikesförvaltningen	främja	kvinnors effektiva deltagande och inflytande som aktörer i fredsbyggande och i fredsprocesser och hållbart fredsbyggande genom fredsdiplomati,
	Utrikesförvaltningen	främja	flickors perspektiv och aktiva medverkan i fredsprocesser

	Utrikesförvaltningen	stödja	lokala kvinnliga ledare och kvinnorrättsaktivister och organisationer liksom andra civilsamhällesaktörer som driver WPS-agendan
	Utrikesförvaltningen	bidra	kvinnor och flickor inkluderas, och att deras erfarenheter tillvaratas, vid utformning av mekanismer och system för tidig konfliktvarning och vid konfliktanalyser
	Sverige	driva på	att dessa frågor systematiskt integreras i FN:s arbete, i Världsbankens genomförande av sin konfliktstrategi, i EU:s arbete med konfliktförebyggande och krishantering samt i OSSE:s arbete med konfliktcykelns alla olika steg
	Utrikesförvaltningen	verka	att EU, FN, Nato och OSSE integrerar ett jämställdhetsperspektiv i sin fredsfrämjande verksamhet
s.11	Sverige	verka	för jämställdhetsrådgivare i EU:s militära träningsinsatser och för att stärka fokalpunkterna för jämställdhet inom OSSE:s fältmissioner
	Utrikesförvaltningen	fortsatt verka	för ett förstärkt jämställdhetsperspektiv på nedrustnings- och icke-spridningsområdet och för att främja kvinnliga aktörers deltagande i förhandlingar och framtagande av nyckeldokument
	Sverige	fortsätta driva	frågan om kärnvapens humanitära konsekvenser och särskilda inverkan på kvinnor och flickor.
	Utrikesförvaltningen, med berörda departement, myndigheter och utlandsmyndigheter	genomföra	Sveriges nationella handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet och fortsätta sitt kontinuerliga samråd om hur arbetet kan vidareutvecklas, samt rapportera om arbetet
	Utrikesförvaltningen	uppmuntra	andra länder att ta fram och genomföra motsvarande planer
s.12	Utrikesförvaltningen	främja	kvinnors och flickors representation, deltagande och inflytande i institutioner, organisationer och processer på multilateral, regional och nationell och lokal nivå
	Utrikesförvaltningen	beakta	i arbetet med demokratiseringen... hur Sverige ytterligare kan stärka, synliggöra och tillvarata kvinnors och flickors representation, deltagande och inflytande
	Sverige	uppmärksamma	frågan om kvinnors och flickors inflytande i demokratiska processer inom ramen för ordförandeskapet i OSSE

	Utrikesförvaltningen	använda	både bilaterala dialoger och EU:s politiska dialog för att främja alla kvinnors och flickor fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter samt deras representation, deltagande och inflytande
	Utrikesförvaltningen	motverka	det krympande demokratiska utrymmet och de ytterligare utmaningar som covid-19 skapar för kvinnliga människorättsförsvarare, kvinnorrättsorganisationer och andra aktörer som försvarar kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna
s.13	Utrikesförvaltningen	driva	ökad respekt för rätten till yttrande- och åsiktsfrihet, inklusive genom att verka för stärkt säkerhet och skydd för bland annat kvinnliga människorättsförsvarare, klimat- och miljöförsvarare, fackliga företrädare, kulturarbetare, journalister och andra medieaktörer
	Sverige	uppmärksamma	säkerhetssituationen för kvinnliga journalister
	Utrikesförvaltningen	arbeta	för ett jämställdhetsperspektiv och för kvinnors representation i EU:s strukturer och externa arbete och i multilaterala organisationer, inklusive genom FN:s reformarbete.
	Utrikesförvaltningen	driva	på jämställdhetsarbetet i de multilaterala klimat- och miljöfonderna och i genomförandet av Parisavtalet.
	Sverige	uppmärksamma	kvinnors och flickors behov och delaktighet inom ramen för klimatanpassningsstrategier
	Utrikesförvaltningen	stödja	stödja kvinnors och flickors tillgång till utbildning och livslångt lärande av god kvalitet liksom kvinnors roll inom forskning
s.14	Utrikesförvaltningen	motverka	de dramatiska och negativa konsekvenser som covid-19 har haft och fortsätter att ha för den ekonomiska jämställdheten kvinnors och flickors ekonomiska rättigheter och egenmakt
	Sverige	uppmärksamma	kopplingen mellan ekonomisk egenmakt och säkerhet
	Utrikesförvaltningen	verka	för kvinnors aktörskap och rättigheter på arbetsmarknaden. Detta ska bland annat ske genom att stödja deras tillgång till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor
	Utrikesförvaltningen	främja	sociala trygghetssystem som omfattar hela livscykeln, har ett jämställdhetsperspektiv och bidrar till kvinnors ekonomiska 1 4 egenmakt

s.15	Utrikesförvaltningen	verka	en jämställd fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet och för kvinnors tillgång till yrkes- och vuxenutbildning
	Utrikesförvaltningen	bidra	till stärkta resurser för jämställdhet i alla kontexter
	Sverige	verka	för ökade resurser för jämställdhet inom det internationella utvecklingssamarbetet, inte minst i form av resurser för kvinnorättsorganisationer.
	Utrikesförvaltningen	motverka	lagstiftning och bestämmelser som inskränker kvinnors och flickors ekonomiska egenmakt och rättigheter
	Utrikesförvaltningen	bidra	till stärkta resurser för jämställdhet i alla kontexter, bland annat genom att verka för jämställdhetsbudgetering- och integrering i olika styrdokument, jämställdhetsanalyser baserade på köns- och åldersuppdelad statistik samt stärkt jämställdhetskompetens på strategiska positioner
	Utrikesförvaltningen	vidareutveckla och genomföra	den feministiska handelspolitiken genom att arbeta för jämställdhetsintegrering i handelspolitiken och de internationella handelsavtalen
	Sverige	agera	för tydlighet och trycka på så att EU inkluderar jämställdhet i sina frihandelsavtal, konsekvensbedömningar och hållbarhetsanalys
s.16	Utrikesförvaltningen	följa upp och sprida	det icke-papper med förslag om åtgärder för ökad jämställdhet på handelsområdet som Sverige och nio likasinnade medlemsstater har sänt till EU:s handelskommission
	Sverige	fortsätta arbeta	för jämställdhet i WTO, Aid for Trade, GSP
	Sverige	driva	för förenklad handel med kritiska varor såsom sjukvårdsutrustning
	Utrikesförvaltningen	använda	främjandearbetet för positiva effekter på jämställdhet
	Utrikesförvaltningen	stärka, stödja och synliggöra	kvinnors företagande och affärsnätverk för kvinnor
	Utrikesförvaltningen	driva	på det hållbara företagandet genom att fortsätta arbetet inom ramen för ILO:s konventioner och agendan för anständigt arbet
	Utrikesförvaltningen	stödja och driva	frågan om att ta fram och implementera ett EU-rättsligt ramverk inom området hållbara globala värdekedjor och obligatorisk väsentlighetsanalys

s.17	Utrikesförvaltningen	fortsätta	att intensifiera sitt arbete för allas rätt att bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion utan diskriminering, våld eller tvång
	Utrikesförvaltningen	fortsätta	vässa sin ansats för SRHR på alla nivåer inklusive genom att fortsatt verka för ett tydligt rättighetsperspektiv inom FN-organisationernas och andra svenska samarbetspartners verksamhet
	Utrikesförvaltningen	försvara	De normativa landvinningar som har gjorts på SRHR-område
	Sverige	verka	för att FN:s råd för mänskliga rättigheter behandlar frågor om SRHR
	Utrikesförvaltningen	bevaka	att humanitära aktörer lever upp till sina åtaganden vad gäller SRHR
	Utrikesförvaltningen	verka	för att unionen är en aktör för SRHR genom att bland annat lyfta fram frågorna i samarbetet med tredje land.
s.18	Utrikesförvaltningen	fortsätta utveckla	Sveriges bilaterala, regionala och globala partnerskap i syfte att bevara och stärka internationella överenskommelser på området
	Sverige	fortsätta	samarbeta strategiskt i syfte att skapa nya och starka allianser för SRHR
	Utrikesförvaltningen	fortsätta driva	på att fortsätta arbetet för lagliga och säkra aborter
	Utrikesförvaltningen	fortsätta motverka	diskriminerande normer som försvårar för kvinnor och flickor och hbtqi- personer att åtnjuta SRHR
s.19	Utrikesförvaltningen	tillämpa	jämställdhetsbudgetering
	Utrikesförvaltningen	fortsätta intensifiera	sitt kommunikationsarbete om den feministiska utrikespolitiken och dess metoder och resultat
	Utrikesförvaltningen	verka	för jämställdhet vid rekryteringar och tillsättningar på alla nivåer, såväl till UD som till utlandsmyndigheterna,
	Utrikesförvaltningen	fortsätta	sitt interna arbete med att förebygga, utreda och åtgärda sexuella trakasserier
	Utrikesförvaltningen	fortsätta	att jämställdhetsintegrera förvaltningens säkerhetsarbete samt fortsätta att jämställdhetsintegrera arbetet med utlandsorganisationens fastigheter
s. 20	Utrikesförvaltningen	verka	för breda partnerskap och allianser i genomförandet

			av handlingsplanen
	Utrikesförvaltningen	inkludera	män och pojkar i förändringsarbetet för jämställdhet. Detta är avgörande för att åstadkomma reell och hållbar förändring
	Statliga myndigheter, Regeringskansliet	genomföra och samarbeta	genomförandet av Politiken och handlingsplanen
	Utrikesdepartementet	kontinuerligt se över	myndigheters styrande dokument
	Arbetet	ska bedrivas	i dialog med ett brett spektrum av andra aktörer i det svenska samhälle
	Utrikesförvaltningen	kontinuerligt säkerställa	att EU:s jämställdhetsmål genomsyrar unionens arbete i alla led
s. 21	Sverige	agera	både med sina egna verktyg och genom EU
	Utrikesförvaltningen	aktivt driva	jämställdhetsfrågor, exempelvis inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken och Östliga partnerskapet
	Utrikespolitiken	ska genomföras	genom, och i samarbete med, multilaterala organisationer och aktörer där Sverige är medlem, delägare eller agerar via EU
	Utrikesförvaltningen	ska samverka	med andra aktörer som har global räckvidd och kan stärka jämställdhetsarbetet.
s. 22	Utrikespolitiken	ska genomföras	i samarbete och dialog med bilaterala aktörer på lokal, regional och nationell nivå.
	Utrikesförvaltningen	öka	kontakten med kvinnorrättsförsvarare, folkvalda kvinnor, fackförbund, politiska rörelser och civilsamhällesorganisationer
	Utrikesförvaltningen	synliggöra och stärka	kvinnor som ekonomiska aktörer genom att öka sina kontakter med kvinnliga företagare, affärsnätverk och kvinnliga fackliga företrädare liksom med juridiska aktörer som verkar för kvinnors stärkta ekonomiska rättigheter
	Utrikesförvaltningen	söka	ökad kontakt med flickor och deras nätverk, för att kunna synliggöra deras behov och stödja dem i deras aktörskap
	Utrikesförvaltningen	anlägga	ett systematiskt rättighets- och jämställdhetsperspektiv
	Utrikesförvaltningen	utnyttja	den omfattande kunskap som redan finns inom förvaltningen och andra svenska myndigheter för att driva jämställdhetsarbetet

	Utrikesförvaltningen	löpande beakta	hur verksamheten kan bidra till ökad jämställdhet och ett stärkande av kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna
s. 23	Utrikesförvaltningen	använda	jämställdhetsanalyser baserade på köns- och åldersuppdelad statistik, i rapportering och i fortlöpande verksamhet
	Utrikesförvaltningen	efterlysa	den typen av data om den saknas hos bilaterala och multilaterala aktörer samt civilsamhällesorganisationer
	Utrikesförvaltningen	beakta och efterfråga	kvalitativ rapportering från såväl multilaterala som bilaterala och andra källor
	Utrikesförvaltningen	aktivt samverka	med existerande ansvarsutkrävande mekanismer och verka för konkreta framsteg för alla kvinnor och flickor
	Utrikesförvaltningen	samverka	med de multilaterala aktörerna och använda Sveriges styrelseuppdrag, delägarskap, medlemskap, partnerskap och andra verktyg för att driva på såväl normativt som operativt arbete för jämställdhet
s. 24	Utrikesdepartementet, utlandsmyndigheterna	ska lyfta	jämställdhetsfrågor och förändringsaktörer för jämställdhet och kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna vid relevanta möten, konferenser och sidoarrangemang
	Utrikesförvaltningen	jämställdhetsintegrera	jämställdhetsintegrera de aktiviteter som Sverige deltar i, arrangerar eller stöder finansiellt, såväl bilateralt som multilateralt
	Utrikesförvaltningen	använda	denna typ av plattformar för att synliggöra, och därmed stärka, kvinnor, flickor och hbtqi -personer som aktörer och säkra att tillgänglig kompetens
	Utrikesförvaltningen	kontinuerligt se över	besöksprogram och delegationer och förhandlingsteam så att dessa i så stor utsträckning som möjligt är jämställdhetsintegrerade och bidrar till att synliggöra kvinnor, flickor och hbtqi -personer som aktörer
	Utrikesförvaltningen	bygga	allianser och plattformar för genomförandet av de internationella åtagandena för jämställdhet och alla kvinnors och flickors rättigheter
	Utrikesförvaltningen	skapa	ett brett partnerskap för jämställdhet
s. 25	Utrikesförvaltningen	bemöta	motståndet mot jämställdhet och rättigheter genom att stå upp för Sveriges värderingar och presentera starka konkreta argument och välgrundade analyser

	Utrikespolitiken	bidra	till dialog och genomförs på ett sätt som ger största möjliga genomslag
	Utrikesförvaltningen	utnyttja	Sverigefrämjandet för att driva jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter, dels som en enskild agenda, dels som en del av Sverige bilden
	Utrikesförvaltningen och dess myndigheter	bidra	med riktad kompetensutveckling för att exempelvis säkerställa att potentiella förändringsaktörer i ledande positioner får kunskap om jämställdhet
	Utrikesförvaltningen	använda	förhandlingar, översynskonferenser och uppföljnings- mekanismer för att säkerställa att kvinnors och flickors rättigheter och deltagande försvaras och stärks.
	Utrikesförvaltningen	bidra	till att Europeiska unionens råd antar slutsatser och andra politiska dokument som stärker EU:s jämställdhetsarbete, såväl internt som i den externa politiken
s. 26	Utrikesförvaltningen	säkerställa	att dess process för bidragshantering följer regeringsbeslut och Regeringskanslibeslut om jämställdhetsintegrering.
	Utrikesförvaltningen	fortsätta	arbetet med att säkerställa att mallar och rutiner bidrar till att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten.
	Utrikesförvaltningen	fortsätta	särskilt belysa jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter, inklusive SRHR, i den fortlöpande uppdateringen av utrikesförvaltningens rapporter
	Utrikesförvaltningen	integrera	jämställdhetsperspektivet i annan rapportering
	Utrikesförvaltningen och dess utsändande myndigheter	använda	sekonderingsarbetet som ett instrument för ökad jämställdhet... genom att aktivt eftersträva jämställdhet vid nomineringar till internationella poster och även säkerställa att kunskap och kompetens om jämställdhet finns hos de representanter/tjänstepersoner som Sverige utser
	Utrikesförvaltningen	verka	för att multilaterala aktörer och internationella institutioner bedriver en aktiv organisations- och personalpolitik som skapar icke-diskriminerande organisations-strukturer och främjar jämställdhet
	Chefernas	ledarskap och ansvarstagande	är avgörande för att den feministiska utrikespolitiken ska få fortsatt genomslag i verksamheten och genomförs i enlighet med handlingsplanen

s. 27	Utrikesförvaltningen	beakta	ta de många goda förslag som både utlandsmyndigheter och enheter har om hur den feministiska utrikespolitiken kan fortsätta att drivas framåt i olika sammanhang
	En intern samrådsgrupp	bidrar	till att utveckla arbetet med politiken och inbegriper fokalpunkter på såväl enheter som utlandsmyndigheter
	Utrikesförvaltningen	utveckla	kommunikation och offentlig diplomati som strategiska verktyg i arbetet med den feministiska utrikespolitiken, både internt och externt
	Kommunikationsenheten och berörda enheter	ta fram	material som stödjer arbetet
	Utrikesförvaltningen	uppmärksamma	de globala forum som hålls inom ramen för UN Womens Generation Equality-initiati
	Utrikesförvaltningen	arbeta med och utveckla	olika kommunikationskoncept som når ut med, och bidrar till, jämställdhetsarbetet.
	Utrikesförvaltningen	fortsätta publicera	i UD:s externa kanaler
s. 28	Utrikesförvaltningen	främja	jämställdhet i såväl rekryteringssammanhang som vid befordran och tillsättningar
	Utrikesförvaltningen	har	webbutbildning för att stödja genomförandet av den feministiska utrikespolitiken liksom en utbildning som stöd i arbetet mot människohandel och prostitution
	Regeringskansliet	erbjuder	centralt stöd för jämställdhetsarbetet i olika former, bland annat en webbutbildning i jämställdhet
s. 29	Regeringen	har beslutat	att Regeringskansliet ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i all sin verksamhet
	Jämställdhetsministern	har	ett samordningsansvar för regeringens jämställdhetspolitik och ansvarar också för att samordna regeringens arbete med jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet och stödja departementen i deras utveckling
	Utrikesförvaltningen	ska verka	för alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna, inklusive genom att motverka alla former av våld och diskriminering
	Utrikesförvaltningen	ska verka	för kvinnors deltagande och inflytande i beslutsprocesser på alla nivåer och inom alla områden, och eftersträva dialog med kvinnliga företrädare på alla nivåer, inklusive inom civilsamhället

	Utrikesförvaltningen	ska verka	för att resurser fördelas så att jämställdhet, och alla kvinnors och flickors lika möjligheter att åtnjuta de mänskliga rättigheterna, främjas.
	Utrikesförvaltningen	ska verka	för riktade insatser för olika målgrupper

Materia l	Första deltagare	Verbprocess	Andra deltagare
	<i>Aktör</i>		<i>Mål /Mottagare</i>
Hand-boken			
s. 1	Sverige	kämpar för	kvinnor/flickor
s. 11	Sverige	förändra	maktstrukturer
s. 11	Sverige	synliggöra	kvinnor/flickor som aktörer
s. 13	Sverige	anpassa resurser	mottagare: olika grupper
s. 14	Sverige	stoppa	mål: "jämställdhets- backsliding"
s.17	Sverige	introducerade	mainstreaming som metod för jämställdhet
s. 17	Sverige	högrankas	jämställdhetsarbete
s 17	Sverige	bedriver	framgångsrikt jämställdhetsarbete
s. 19	Kvinnor i politiska representativa positioner	leder till	mer progressiva sociala reformer
s. 19	Kvinnor med begränsade rättigheter	leder till	mindre deltagande kvinnor i samhället
s. 20	Sverige	arbetar	för alla kvinnors rättigheter i multilaterala, regionala och bilaterala arbeten och inom och utom EU.
s. 20	Sverige	publicerar/synliggör	rapporter om kvinnors rättigheter till världen
s.20	Sverige	stöttar	civilsamhället för kvinnor och flickor
s. 20	Sverige	driver/kämpar	för sexuella och reproduktiva rättigheter i General Assembly resolution om barn, tidigt och tvångsäktenskap.
s. 20	Sverige	stärker	migrerande kvinnor och flickor, deras rättigheter

s. 20	Sverige	integrerar	sexuell och reproduktiv hälsa i Humanitarian Reform
s. 22	Sverige	uppmärksammar	destruktiva mansroller för globala samfundet
s. 22	Sverige	arbetar emot	destruktiva mansroller
s.22	Sverige	stärker	andra länders förmåga att föra rättsliga processer mot "abusive perpetrators against women"
s. 22	Sverige	assisterar/hjälper	offer för våld i nära relation
s. 22	Sverige	utbildar	koppling mellan okontrollerad vapenhandel och våld mot kvinnor
s. 22	Sverige	samordnar	samarbete mellan länder mot sexuellt våld i kris/krig
s. 23	Sverige	stöttar	organisationer som arbetar mot sexuellt våld
s. 23	Sverige	finansierar mest	till UN WOMEN, UN Action Against Sexual Violence
s. 23	Sverige	utbildar	länk mellan sexuellt våld, destruktiva mansroller och konflikter till andra länder
s. 23	Sverige	strävar	ökat ansvar mot våld mot kvinnor och flickor
s. 24	Sverige	bidrar	ökat kvinnligt deltagande i fredsprocesser i Latinamerika, Asien, Afrika och Mellanöstern
s. 24	Sverige	förstärkt	women, peace and security agenda ett viktigt område under deras tid i UN säkerhetsråd
s. 24	Sverige	kämpade	för women peace and security agenda i EU
s. 24	Sverige	bidrar	ökat deltagande i fredsprocesser i Colombia, Mali, Syrien, Afghanistan, Myanmar och Somalia genom teknisk och finansiellt stöd
s. 24	Sverige	stöttar	kvinnors deltagande i fredsprocesser i Syrien
s. 25	Sverige	bidrar	kvinnors deltagande i politiska organ
s. 25	Sverige	stöttar	kvinnliga människorätts-kämpar
s. 25	Sverige	kämpar	kvinnlig representation i utvecklingsbanker och klimatfonder
s. 25	Sverige	leder	arbete inom International Gender Champions initiativ i Genève
s. 26	Sverige	skyddar	kvinnliga journalister, mänskliga rättighetskämpar, miljöaktivister, politiska och kulturella arbetare

s. 26	Sverige	uppmuntrat	jämställdhetsarbete i internationella institutioner i handelspolitik
s. 26	Sverige	drivit	EU ska pressa världsbanken på jämställdhetstänk
s. 26	Sverige	bidrar	jämställdhetsperspektiv på CSR
s. 26	Sverige	stöttar	Organisation for Economic Co-operation and Development's (OECD) Middle East and North Africa programme
s. 26	Sverige	stärker	kvinnor och entreprenör och egenmakt
s. 27	Sverige	ökar	SRHR arbete
s. 27	Sverige	initierade	#SheDecide rörelse
s. 27	Sverige	finansierar	UNFPA
s. 28	Sverige	pressar	EU kommissionen på att stå upp för SRHR och sexuellt våld
s. 31	Sverige	har	erfarenhet
s. 33	Sverige	samarbetar	EU och FN för att motverka klyfor
s. 33	FNs medlemsstater	borde	öka insatser för kvinnors rättigheter, ekonomiska rättigheter, deras rätt till egna kroppen
s. 36	Svenska departement	skyldiga	integrera ett jämställdhetstänk
s. 36	Sverige	integrerar	jämställdhetstänk i budget
s. 37	Sverige	initierat	Friends of Gender, inom OECD
s. 38	Sverige	ser	skillnader mellan olika grupper av kvinnor och män, inte homogena grupper
s. 38	Sverige	analysera	utifrån ålder, kön, geografiskt område, socioekonomisk status, könsidentitet och uttryck, funktionella hinder, utbildningsnivå, religion och etnicitet.
s. 39	Sverige	analysera	ön-och ålders uppdelad data
s. 40	Sverige	erbjuder	“gender coach” program till äldre arbetande på departementet
s. 44	Sverige	kräver	att säkerhetsföretag är certifierade inom mänskliga rättigheter, och hur de agerar i kristider
s. 44	Sverige	kräver	företag motarbetar sexuell exploatering, våld och olaga hot

s. 45	Sverige	belyser	jämställdhetstänk i multilaterala organisationer och samarbeten
s. 46	Sverige	arbetar strategiskt	för att kvinnor ska få ekonomiska positioner
s. 51	Sverige	förstärker	roll som jämställdhetskämpe
s. 51	Sverige	är	förebild
s. 51	Sverige	är	go-to nation för jämställdhetsarbete
s. 55	Sverige	samarbetar	med Wikimedia och skapade #Wikigap
s. 55	Sverige	förändra	normer
s. 56	Sverige	skapar	pjäser som tar upp klyftor mellan män och kvinnor
s. 56	Sverige	initierar	samarbetsprojekt tillsammans med FN, världsländer, EU och andra institutioner
s. 57	Sverige	lanserar	#midwives4all, betonar vikten vid barnmorskor genom digital diplomati
s. 58	Sverige	utbildar	barnmorskor i Somalia
s. 58	Sverige, Nederländerna, Danmark, Luxemburg och Belgien	lanserar	SheDecides motarbeta sexuellt våld och SRHR
s. 58	FN	finansierar	She Decides
s. 58	Sverige	arrangerar	Stockholm Forum for Gender Equality, för att dela metoder, tillvägagångssätt och perspektiv på jämställdhet
s. 58	Sveriges arrangemang	grundar	Världsbankens "Women, Business and the Law"
s. 59	Sverige	lanserar	verktygslåda för jämställdhet
s. 61	Sverige	involverar	internationella institutioner i sina policys
s. 62	Sverige	anser	institutionell förändring med fokus på ledarskap, ansvarsutkrävande, resurser
s. 63	Sverige	använder	sig av direkta kopplingar till länder, eller via aktörer som FN eller EU för samarbeten
s. 63	Sverige	anser	jämställdhetsarbete måste varra inklusivt och representativt

s. 63	Sverige	arbetar	genom FNs "Security Council Resolution 1325" för att se till att jämställdhetsarbete är inklusivt och representativt
s. 64	Sverige	prioriterar	att integrera 1325 i sitt jämställdhetsarbete
s. 64	Sverige	arbetar	på statsnivå, UN, NATO, OSSE, EU, Europarådet och i samarbete med de nordiska länderna för att eftersträva 1325
s. 66	Sverige	integrerar	jämställdhetstänk i EUs utrikes och säkerhetspolitiska policys
s. 67	Sverige	kämpar ofta	för jämställdhet inom FNs säkerhetsråd,
s. 67	Sverige	kämpar ofta	för att representativa kvinnor ska höras i FNs säkerhetsråd
s. 67	Sverige	integrerar	arbete mot könsbaserat våld som eget mål inom FN
s. 67	Sverige	samarbetar	med "UN's Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict"
s. 67	Sverige	bidragit	mer integrerad förståelse över jämställdhet inom EUs säkerhet och militära policys
s. 68	Sverige	har	aktiv roll i förhandlingar med bland annat FNs säkerhetsråd, generalförsamling och mänskliga rättigheter
s. 68	Sverige	betonar	vikten vid kön och åldersuppdelad statistik
s. 68	Sverige	motsätter sig	argument där det politiska inte är privat
s. 68	Sverige	motsätter sig	argument baserade på religion, tradition och kulturer för att begränsa kvinnors rättigheter
s. 68	Sverige	arrangerar	internationellt möte där diskussioner angående lagstiftning mot kvinnors rättigheter diskuterades
s. 68	Sverige	kämpar	för att öka demokratiseringen i världen
s. 69	Sverige	samarbetar	med länder, nationella legala organ, ICC och internationella institutioner för att minska könsbaserat våld och våld mot kvinnor
s. 69	Sverige	finansierat	till EU kommissionens arbete mot sexuellt våld
s. 70	Sverige	är	pionjärer inom jämställdhet
s. 72	Sverige	pressar	FN och andra internationella organ på ett jämställdhetsperspektiv i diskussion om vapenkontroll och affärer

s. 72	Sverige	kämpar	för mer kvinnlig representation när nedrustning diskuteras
s. 72	Sverige	avänder sig	av kön och åldersuppdelad statistik för att se hur vapen påverkar kvinnors liv
s. 72	Sverige	marknadsför	jämställdhetsperspektiv i organisationer som ATT
s. 73	Sveriges departement	är	jämställdhetsintegrerade
s. 78	Sveriges utvecklingsdepartement	kanaliseras genom	multilaterala organisationer, SIDA, FBA, MSB
s. 79	sverige	kämpar	jämställdhetsarbete i multilaterala organ
s80	Sverige	har	nolltolerans mot sexuellt trakassering, och övergrepp
s. 80	andra länder	måste	följa etniska regler för att få bistånd från Sverige
s. 80	Sverige	säkerställa	sexualbrott tas upp i Eu diskussioner
s. 81	Sveriges utvecklingshjälp	stärker	kvinnor och flickors skydd i humanitära kriser och ger dem representation
s.81	Sverige	emfaserat	jämställdhetstänk i humanitär lag, Istanbulkonventionen
s. 81	Sverige och UK	Synliggör	könsbaserat våld via initiativet ”Call To Action”
	Sverige	driver	för att kvinnor och flickor på flykt och i migration ska åtnjuta de mänskliga rättigheterna.
	Stödkontor	ger	humanitärt stöd, rådgivning och gör särskilda insatser för kvinnor och flickor.
	Sverige	prioriterat	frågan om säker arbetskraftsmigration med anständiga villkor, i synnerhet för kvinnor.
	Sverige	understrukt	vikten av att flickor och pojkar på flykt måste ha tillgång till kvalitativ utbildning samt att ett jämställdhetsperspektiv måste genomsyra ramverket.

	Sverige	ger	stöd till FN:s migrationsorgani- sation, International Organisation for Migration (IOM)
s. 82	Kvinnor	är ansvariga	för huvud- delen av jordbruksarbetet och för att säkerställa familjers livsmedelstrygghet.
	Kvinnor	spelar	också ofta en nyckelroll i användningen och förvaltningen av skogsresurser och vatten
	Kvinnor	är	viktiga förändringsagenter som kan bidra med viktiga perspektiv och lösningar för att hantera klimatförändringarna.
	Sverige	har stärkt	arbetet med att integrera miljö- och klimatperspektivet med jämställdhetsperspektivet i utvecklingssamarbetet.
	Sverige	aktivt verkat	för strategiska rekryteringar som stärker jämställdhetsarbetet i fondernas sekretariat
s. 83	Den svenska handels- och främjande- politiken	syftar	att främja svenska ekonomiska intressen och bilden av Sverige utomlands, för att sin tur underlätta export och import och möjliggöra ett ömsesidigt handelsutby- te med andra länder.
	Den feministiska utrikespolitiken	har inneburit	en ytterligare ambitionshöj- ning i att bedriva och främja en pro- gressiv och rättvis handelspolitik som ökar kvinnors ekonomiska egenmakt.
s. 84	Flickor och kvinnor		står för en stor del av det obetalda arbetet i hemmet och samhället.

	Kvinnliga entreprenörer	återfinns	ofta inom småskaliga verksamheter vilka saknar tillgång till finansiellt kapital, teknisk utbildning och den marknadsförings- förmåga
	Kvinnor	har	ofta begränsad tillgång till andra resurser, inklusive energi, vatten, teknik, verktyg, transport, utbildning, marknadsinformation, för att nämna några.
	Exportkreditnämnden (EKN)	bidrar	både till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och till den feministiska utrikes- politiken... och kvinnors möjligheter
	Sverige	har bidragit	till att överens- kommelserna om de globala målen och utvecklingsfinansiering betonar och integrerar jämställdhet liksom att centrala rekommendationer från styrande ekonomiska forum som Internationella valutafonden (IMF) och Världsbanken
s. 85	Sverige	drivit	frågorna i samarbete med andra likasinnade länder har även bidragit till att ett stort antal länder gav sitt stöd till en deklARATION om jämställdhet och handel
	Sverige	driver	för närvarande att jämställdhet ska integreras i ett antal frihandelsavtal.
s. 86	Sverige	har varit drivande	för att unionen bättre ska integrera jäm- ställdhet i handelspolitiken och påverka andra att göra detsamma (EU)
	Sverige	vill se	ett starkt jämställdhets- perspektiv i WTO:s arbete samt i EU:s frihandelsavtal med tredje land
s. 87	Kommerskollegium	utfört	en studie kring handel, social hållbarhet och jämställdhet samt hållit ett semina- rium om jämställdhet och hande

	Sverige	stödjer	International Trade Centre (ITC) som är en FN/WTO-organisation med målet att skapa förutsättningar för att små och medel- stora företag i utvecklingsländer
	ITC	arbetar aktivt	med handel och jämställdhet samt kvinnors entreprenörskap och har bland annat lanserat initiativet #SheTrades
s. 88	Sveriges statsminister Stefan Löfven	lanserade	initiativet Global Deal - en global satsning för social dialog och bättre villkor på arbetsmarknaden - tillsammans med ILO och OECD.
	Sverige och Bangladesh	slutit	ett samarbetsavtal i syfte att bidra till en bättre dialog mellan arbetsgivare och löntagare i Bangladesh kvinnodominerade textil- industri
	svenska ambassader	understryker	att efterfrågan är stor när det gäller information om hur Sverige gått tillväga för att nå en hög grad av jämställdhet
s. 89	Swedish Dads	är	en fotoutställning med porträtt av pappor som har valt att vara föräldralediga i minst sex månader.
	Utställningen	har utvecklats	till ett viktigt verktyg i utrikesförvaltningens arbete med att uppmuntra nya synsätt och värderingar
s. 91	Utlandsmyndigheterna	spelar	en central roll i genomförandet av den feministiska utrikespolitiken.
	Utlandsmyndigheterna	beskriver	att den feministiska utrikespolitiken gör att frågorna intar en naturlig plats i politisk dialog, utvecklingssamarbete, främjande och landanalyser.

s. 92	Ambassaderna	deltar aktivt	i den globala kampanjen 16 dagars aktivism mot könsrelaterat våld
	svenska ambassaden i Bangladesh	utnyttjat	tillfället för att bjuda in till rundabordssamtal om kvinnors karriärmöjligheter inom textilindustrin
s. 93	Den svenska feministiska utrikespolitiken	har bidragit	till kvinnors företagande och sysselsättning i ett flertal länder.
	Sverige	finansierat	programmet Women in Business med Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD), kunnat förse kvinnliga entreprenörer i Östeuropa och västra Balkan med kapacitetsutveckling och rådgivning
	center för kvinnor som under senare år har vidareutvecklats enligt svensk modell (WINNET)	har skapat	kompetensutvecklingsmöjligheter och arbetstillfällen för utsatta kvinnor
s. 94	Sverige	etablerat	ledarskapsprogram för kvinnliga ledare och entreprenörer
	Sverige	motverkar	diskriminerande lagstiftning som utgör hinder för kvinnor till ett jämställt ekonomiskt deltagande.
	svenska ambassaden	samarbetar	med många olika aktörer för att tillämpa den feministiska utrikespolitiken

s. 95	den svenska fotoutställningen Swedish Dads	har stimulerat	diskussioner i många länder och fungerat som en bra ingång för vidare dialog och arrangemang kring könsroller och jämställdhet
	Utvecklingsarbetet	har förtydligats	och lett till verksamhet som relaterar till alla R:n och målen inom den feministiska utrikespolitiken.
	Program för att stärka kvinnors politiska deltagande	har finansierats	i en rad länder
s.96	Ambassaden i Demokratiska Republiken Kongo och UN Women	har finansierat	en studie om maskulinitet
	Ambassaden i Demokratiska Republiken Kongo	arbetar	för att främja positiv maskulinitet
s. 97	Sverige (genom Sida)	stödjer	ett stort antal insatser för kvinnors ekonomiska egenmakt
	Den feministiska utrikespolitiken	har gett	Sverige nya arenor och tillgång till andra aktörer än de som traditionellt funnits i ambassadernas nätverk
	Den feministiska utrikespolitiken	har stärkt	stärkt rösten och räckvidden för vissa grupper,
	Flera svenska ambassader	har bidragit	till att skapa plattformar för kvinnor och flickor.
	Ambassaderna	arbetar	för att bredda sin bas för informationsinhämtning och säkerställa att alla röster och perspektiv hörs.

s. 98	Nätverket (etablerat av den svenska ambassaden i Etiopien)	ska bistå	ambassaden i analysen och förståelsen av utvecklingen kring jämställdhet och kvinnors rättigheter i landet
s. 101	Sveriges feministiska utrikespolitik	möts	ibland av motstånd som yttrar sig på olika sätt, till exempel genom härskartekniker som förlöjliganden och osynliggörande.
	Svenska ambassader och enheter	använder	en rad olika angreppssätt
s. 102	Istanbulkonventionen	fördömer	alla former av våld och beskriver våld mot kvinnor som ett uttryck för historiskt ojämlika maktförhållanden
	Sverige	verkar	för att andra länder ska ratificera konventionen och leva upp till dess förpliktelser.
	Sverige	har	tagit fasta på nya möjligheter att belysa och bekämpa mäns våld mot kvinnor efter #MeToo
s. 104	Sverige	är	en tongivande försvarare av SRHR, på det globala, nationella och lokala planet
	Sverige	är	en stor bidragsgivare till SRHR-arbetet på alla nivåer